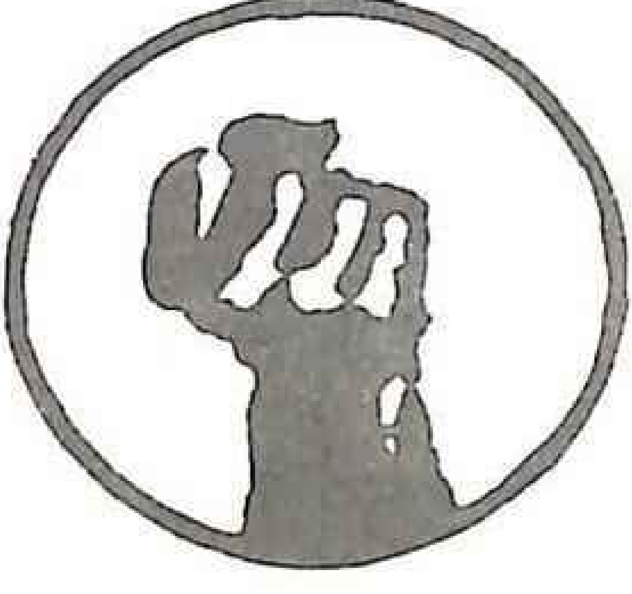

BİRLİK

KASIM - ARALIK
1979
SAYI: 9

TÜRKİYELİ ÖĞRENCİLER KONFEDERASYONU/YURT DIŞI
Örgütleme Komitesi (TÖK/YD-ÖK) Yayın Organı

HAYDİ TÖK-YD GENEL KURULUNA !

3/4/5/6 OCAK'TA Frankfurt'ta

İÇİNDEKİLER

A.T.Ö.F

Almanya Türkiyeli
Öğrenciler Federasyonu
Kaiser Wilhelm Str. 252
41 Duisburg 11
W.GERMANY

B.T.Ö.F

Britanya Türkiyeli
Öğrenciler Federasyonu
388/A Green Lanes,
London N 4
ENGLAND

F.T.Ö.B

Fransa Türkiyeli
Öğrenciler Birliği
14 Rue du Faubourg,
St. Denis, Paris 75010
FRANCE

UMUT HALKTIR!..

Türkiye'de çok-partili döneme geçildiğinden buyana sergilenmekte olan oyun bir kez daha yinelendi. Hükümet hakim sınıf partilerinin birinden diğerine geçti. Baş muhalefet partisi olan AP; MHP ve MSP'nin desteği ile yeniden hükümet oldu. Ancak şekildeki bu değişiklik, özde herhangi bir değişikliğe neden olmayacaktır. İşin özü, yani hakim sınıfların halkı baskı altında tutarak sömürdüğü, ülkenin ekonomik kaynaklarının emperyalistler tarafından talan edildiği gerçeği, değişmeyecektir. Dışa bağımlılık devam edecek, yurtseverler yine ezilecek, halk yine enflasyon baskısıyla gün günden yoksullaşacak, baskı ve sömürüye karşı direnenler zindanlara tıkılacaktır.

Egemen sınıflar, içine düştükleri bunalımda birbirleriyle dalaşarak 14 Ekim seçimlerine kadar geldiler. Seçimler öncesi verilen demeçler bu dalaşın örnekleriydi. Seçim öncesi, kulislerde açılan transfer pazarları, seçim sonrasında açığa çıktı. Hakim sınıfların "soylu" parlamenterleri, çok yüksek fiatlar karşılığında kendilerini satarak, bir partiden diğerine geçmeye başladılar ve tabii bunu her zaman olduğu gibi halk için (!) yaptılar.

Sözün kısası, olup bitenler hakim sınıflar arasındaki iktidar dalaşından başka bir şey değildir. Bu dalaşma hep yukarda sürüp gitmekte, aşağıda ise hep halk ezilmektedir. Ne yazık ki, halk arasında bu gerçeği hala görememiş olanlar çoktur. Bu kişilerin hala hükümet değişikliklerinden beklentileri vardır. Bunlar, kendi kendilerinin efendisi olmaları gerektiği gerçeğini kavramayıp, ille de kendilerine bir efendi seçmek için seçimlerde oy sandıklarına koşanlardır. Fakat yine de sevindirici olan şey, son seçimlerde de gözlemlendiği gibi, oy verme oranının az da olsa giderek düşmekte olmasıdır. Egemen sınıflar son seçimlerde oy verme oranının çok yüksek olduğu yalanını gerçekmiş gibi göstermeye çalışmışlardır. Oysa bu oran görecelidir. Yani bu seçimler için saptanmış olan seçmen sayısına göredir. Ancak, seçim yapılan illerdeki seçmen sayısı, bir önceki seçimden 1 milyon kadar daha azdır. Nüfusu giderek artmakta olan ülkemizde seçmen sayısının düşmesi nasıl olasıdır ? Bunun bir tek açıklaması vardır. Seçmen olabilme niteliğindekilerin elle tutulabilir bir kısmı, seçmen kütükleri yazılırken bu kütüklere isimlerini yazdırmamış, böylece seçimleri daha baştan bilinçli ya da bilinçsiz boykot yolunu tutmuştur. Seçim kütüklerine yazılanların çoğu da zaten oy kullanmak niyetinde olanlardır. Böyle olunca, seçimlere katılma oranı yükselmiş gibi görünmektedir. kaldı ki seçim kütüklerine yazıldığı halde oy kullanmayanlar da vardır. CHP kitlesinin yarım milyon kadarının seçimleri boykot eden devrimcilerin safında yer alması bunun göstergesidir.

* * *

Yıllardır hükümetler değişir, o parti gider, bu parti gelir, o koalisyondan ötekine geçilir ve her yeni hükümet bir programla halkın karşısına çıkar. Bu programlar hep büyük laflar ile süslü ve "ceğiz", "cağız" ekleriyle biten tümcelerle doludur. Ancak aylar geçer, yıllar geçer, hiçbir şey yapılmaz ve halâ "ceğiz", "cağız" diye gürültü koparırlar.

Şimdi de Demirel, eski ABD başkanı Roosevelt'ten esinlenerek ortaya bir "100 günlük program" lafı attı. 100 gün'ün 20 günü daha şimdiden "yapacağız", "edeceğiz" ve "devlet güçlüdür" sözleri arasında eriyip gitti. Geriye kalan 80 gün. Değil 80 gün, 800 gün de olsa bir şey yapacakları yoktur.

Bu konuda en güzel örnek sanırım 55 yıl önceki bir hükümet programı ile bugünkü hükümetin programını karşılaştırmak olacaktır. 55 yıl önce, 22 Kasım 1924'te Ali Fethi Okyar hükümeti, T.C. tarihinin ilk hükümet programını şöyle sunmuştu:

- o Yasalar toplumun değişen koşullarına göre yeniden gözden geçirilip gereken değişiklikler yapılacaktır.
- o Ülkede can güvenliği ve asayiş sağlanacaktır.
- o Ekonomideki savurganlığa son verilecektir.
- o Vergi sisteminde yeni düzenlemelere gidilecektir.
- o Dış borçlar vaktinde ödenecektir.
- o Demiryolu ve deniz taşımacılığına önem verilecektir.
- o Ormanlarımız korunup geliştirilecektir.
- o Dışsatım arttırılacaktır.
- o Çocuk sağlığına önem verilecektir.
- o İsteyen herkesin eğitim yapması sağlanacaktır.
- o Yunanistan ile aramızdaki geçmişin mirası olan ilişkiler düzeltilecektir.

Türkiye'nin nereden gelip, nereye gittiğini gösterecek bundan güzel örnek olmaz sanırız. Görüldüğü gibi aradan 55 yıl geçmiştir ama sorunlarda bir değişiklik olmamıştır. Zaten olamazdı da. Ve bu sorunlardan büyük bir kısmı meclislerde okunan Demirel'in hükümet programında da yer almıştır. Hem de daha ağırlaşmış olarak.

Özellikle MHP'li faşistlerin saldırganlığı doruğa çıkardıkları, kitle katliamlarına giriştikleri şu son dönemde halk için can güvenliği yine gündemdedir. Tüketim ve savurganlık ise artık Türkiye ekonomisinin bugünkü simgeleri olmuştur. Vergi sistemindeki adaletsizlik tüm hükümetlerin üzerinde anlaştığı (!) bir sorun olmakla birlikte, ne hikmetse bir türlü somut çözüme ulaşmamıştır.

Türkiye kendi koşullarında görülmemiş bir enflasyon döneminde en alt gelir guruplarında çalışan insanları müthiş bir yoksulluk içinde bırakmış bulunan birkaç ülkeden biridir. En az ücretle çalışan emekçilerin, bir serbest meslek sahi

bi ya da iyi durumdaki bir üreticiden de çok vergi ödediği biricik toplum Türkiye'dir. Devletin en önemli gelir kaynağı olan ücretlilerden alınan vergiyi, onların sırtından alıp patron ve ağalara yüklemek hangi hakim sınıf partisinin sorunu olabilir ?

Ayrıca, yıldan yıla artan dış borçların ödenmesinde çekilen zorluk, alınan borçların üretime değil, tüketime dönük kullanıldığını gösteren bir gerçektir. İşte ülkede neden gerçek sanayii değil de, yalnızca patronların cebini dolduracak ama ülke insanlarına genelde bir refah getirmeyecek, ciklet, gazoz, deterjan, vb. fabrikalarının büyük yatırım konusu olduğu da bunun bir göstergesidir.

Ve şimdi yeni hükümet programı da sermaye ve tekellere sınırsız alan tanıyor, işçi hak ve özgürlüklerini daha kısıtlayıcı bir özellik taşıyor. Bunlar için ekonomik yanı. Bir de siyasal yanı var ki daha da korkunç. Bunu program içinde yer alan ve 100 gün içinde gerçekleştirilece ği vaad edilen şu bir-iki maddede görebiliriz:

- o Anayasanın 123. maddesinde geçen "Olağanüstü Haller Kanunu"na ek olarak bir "Fevkalâde Haller Kanunu" çıkarılması,
- o Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulması,
- o Dernekler Kanunu'nda değişiklik yapılması.

Şunu bir kez daha vurgulamakta yarar var: Demirel'in çıkarmak istediği DGM'lere ilişkin yasanın, Ecevit'in hükümetteyken diline doladığı "İhtisas Mahkemeleri"nden hiçbir farkı yoktur. Yani sonuçta amaç aynı, yalnızca yöntem farklıdır.

Anayasal hak ve özgürlükler [illegible] ne aradığı 12 Mart'tan bu yana [illegible] olan bir DGM tasarısını bir daha [illegible] acaba kime ne gibi bir yararı dokunacaktır? Bu sorunun yanıtı açıktır. Elbette 12 Mart'ta olduğu gibi, yararı egemen sınıflara olacaktır. Çünkü bu sayede daha çok yurtseveri daha kısa sürede zindanlara doldurabilecek, kendilerinin gerçek yüzünü halka teşhir eden ağızlara kilit vurmaya çalışacaklardır.

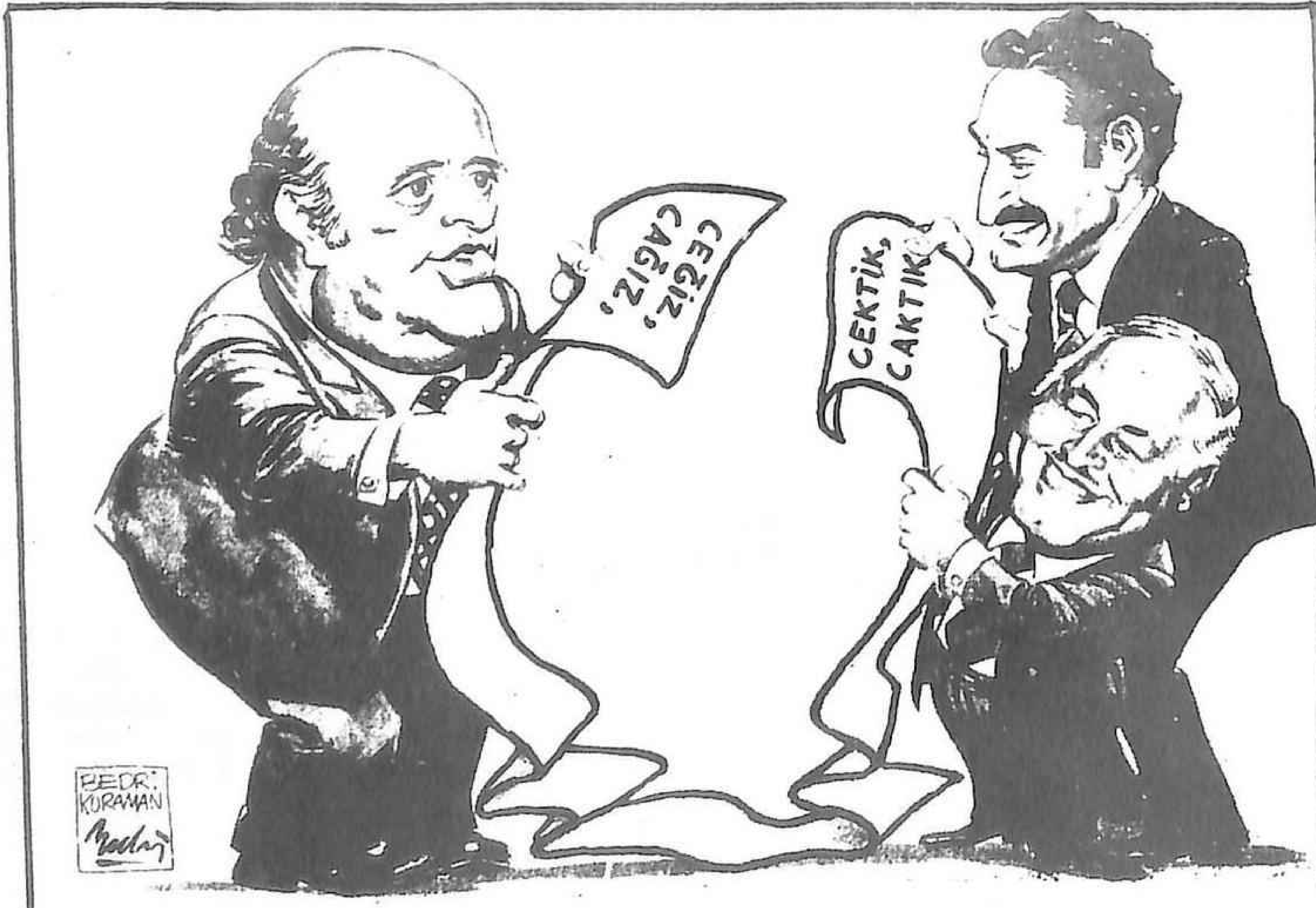
Aynı şekilde "Fevkalâde Haller Kanunu" da bu amaçla çıkarılmak istenmektedir. Böylece halk baskı altında tutulacak, sindirilecek, emekçiler hak isteyemeyecek hale getirilecek; iyiden iyiye köleleştirilecektir.

Dernekler Yasası'nda yapılacak değişikliklerin ne olabileceği de bizler için yanıtlaması güç bir soru değildir. Yapılacak değişiklikler elbette ki halktan yana, olumlu değişiklikler olmayacaktır. Sözünü ettikleri değişikliklerle Dernekler Yasası iyicene [illegible], bütün demokratik kitle derneklerinin çalışmaları engellenecek, üyeleri takibata uğratılacaktır. Yurtsever, demokrat özü olan mesleki dernekler, bu özlerine sahip çıkmaktan alıkonarak, siyasetten tamamen uzaklaştırılarak, [illegible] faaliyet yürütülemeyen birer [illegible] kulübü haline getirilecektir. İşte yapılmak istenen değişikliklerin [illegible].

Ancak egemen sınıfların [illegible] tırmak için çıkarmak istedikleri bu yasalara karşı [illegible] sınıfının olması [illegible] halkımızın, 1976'da DGM'lerin kaldırılması için verilen mücadeleden daha kararlı ve daha bilinçli bir mücadele [illegible] bilmelidirler.

[illegible] bu amaçlarına ulaşabilmek [illegible] bu yasaları çıkartıncaya kadar; bir önceki hükümetten [illegible] ile [illegible] alacak, onu her seferinde yeniden [illegible] ve ülke çapında yaygınlaştırmak isteyecektir. Ancak sözünü ettiği bu yasaları çıkardıktan sonra [illegible] kalmayacağından, onu da [illegible] bilecektir. Böylece halkın gözünü boyayıp siyasi puan toplamaya kalkabilecektir.

ARKASI SH.6'DA

araştırma

TÜRKİYE'DE MİLLETLER VE MİLLİYETLER

Değerli okurlarımız,

Bu sayıdan başlamak üzere, bilimsel 'millet', 'milliyet', vb. konular ile Türkiye'deki milliyetler üzerine bir araştırma dizisi yayınlayacağız. Bu yazı [illegible] birisi. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] milliyetler arasındaki bar[illegible] ye değ[illegible] çıkmaktır.

Tarihi materyalizmden yola çıkan devrimciler ulusal sorunu kendi başına ele almazlar; bu sorunu çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının sınıf savaşımı, [illegible] kurtuluşu meselesine bağlı olarak ele alırlar.

Tüm bu meseleleri daha derinden kavramak için "Ulus nedir? Burjuva ulusların şekillenmesi" gibi sorunları tek tek ele alıp inceleyelim.

BİLİMSEL ULUS ANLAYIŞI

Ulus nedir? Ulus, tarihsel olarak oluşmuş nesnel bir gerçekliktir.

Ulus; dil birliği, toprak birliği, iktisadi yaşantı birliği ve ulusal kültürün özgül birliği içinde beliren ruhsal biçimlenme birliği üzerinde yükselen tarihi olarak istikrarlı bir insanlar topluluğudur.

Şimdi ulusu meydana getiren ögeleri tek tek inceleyelim.

a) Dil birliği : Dil, ulusal kültürün güçlü bir silahıdır. Dil, bir halkın tarihinin ürünüdür; ancak çok yavaş değişir. Dilin söz hazinesi git[illegible] zenginleşse de, [illegible] kurallara tekabül eden [illegible] aynı kalır.

Bir ulusun bireyleri, sınıfları ne olursa olsun, elbette ki dilden kendi [illegible] yararlanmak için aynı dili kullanır. Örneğin, 3. Fransız Cumhuriyeti'nin başında, Fransız burjuvazisi Fransızcayı [illegible] arasında genel bir şekilde yay[illegible]. [illegible] ki vergi, [illegible] vergi kâğıdını okuyabilmeliydi, [illegible] Fransız sanayi[illegible] için ölünüyordu; o halde [illegible] cuba[illegible] anlayabilmesi için Fransızca öğret[illegible]. Dilin yayıl[illegible] burjuvazinin çı[illegible].

Bir ulusun bireyleri kendi [illegible] arasında aynı [illegible] anlaşırlar. [illegible] bir ulusu yık[illegible] diller, galip devlet dilini [illegible] istemişlerdir. Dil bakımın[illegible] [illegible] böyle bir ulusal bas[illegible]. [illegible] sömürgeleştirdikleri halkları [illegible] işlemişlerdir. Fransız, İngiliz sömürgecileri aynı yolu izlemişlerdir. [illegible] Osmanlılar [illegible] ayrılmaya soktular. Bir [illegible] Kürtçenin kullanılmasını yasaklarken, ö[illegible] askerde "[illegible] okulu" açarak Türkçenin [illegible] çalıştılar.

[illegible] halde [illegible] ulusların bağımsızlığı uğruna savaşım, aynı zamanda kendi dilleri uğruna da savaşımdır.

Dil ögesi tek başına ulusu meydana getirmeye yetmez. Başka başka uluslar aynı dili konuşabilirler. Örneğin, İngilizler ve Kuzey Amerikalılar aynı dili konuşurlar ama [illegible] ayrı uluslardırlar. Türkiye'deki Türkler ile Kıbrıs'taki Türkler, Sovyetler Birliği'ndeki Kürtler ile Türkiye'deki Kürtler aynı dilleri konuşmalarına rağmen ayrı ayrı ulusları oluştururlar.

b) Toprak birliği : Ulusu oluşturan ögelerden birisi de toprak birliğidir. Birlikte yaşanan bir toprak parçası üzerinde uzun bir yaşam olmadan ulus olmak mümkün değildir. Bunun için halklar ulusal topraklardan bir kısmının başkaları tarafından ilhakını ulusa karşı bir aşağılama sayarlar.

Örneğin Kuzey Kore ve Güney Kore iki ayrı devlettir. Onlar tek bir ulus idiler. Fakat haksız savaşlar onu iki devlet haline getirdiler. Bu emperyalizmin bir oyunuydu. Emperyalizmin halkla-

rın devrim mücadelesine bir müdahalesiydi. Tarihi bir haksızlıktı. Biz devrimciler tarihi haksızlıklara karşıyız, ama tarihi geri döndürme iddiasında da değiliz.

Ayrıca şu da bir gerçektir ki; toprak birliği, köylülüğün ulusal sorun konusunda özel bir duyarlılık göstermesine neden olur. Bazı durumlarda köylü sorunu, ulusal sorunun ön planında yer alır. Bunun içindir ki günümüzde milli sorun ve toprak sorunu birbirini tamamlayan bir öge halini almıştır. Kısacası, ulusal sorun, ulusların oluşmasından beri bir pazar sorunu olmuştur.

Ama ne kadar önemli olursa olsun, toprak birliği bir ulusun oluşması için yeterli değildir. Ulusun meydana gelebilmesi için toprağın ayrı ayrı parçaları arasında bir iç iktisadi yaşantı gereklidir.

c) İktısadi yaşam birliği : Kısaca söylemek gerekirse, ulusu oluşturan temel ekonomik etken pazardır. Stalin bu konuda şöyle diyor :

"Ulusun çeşitli bölümlerini tek bir bütün biçiminde kaynaştıran içsel bir iktisadi bağın olmasının gerekliliğini vurgulamıştık. Örneğin: Kuzey Amerikalılar, eğer kuzey Amerika'nın çeşitli noktaları, aralarındaki işbölümü, ulaştırma yollarının gelişmesi, vb. sayesinde, kendi aralarında tek bir iktisadi bütün biçiminde birleşmiş olmasalardı, ulus olarak adlandırılamazlardı."

Yine Stalin şöyle diyor :

"Gürcüleri ele alalım, (reform öncesi) ortak bir toprak üzerinde yaşıyorlar ve tek bir dil konuşuyorlardı; ama gene de tek bir ulus oluşturmuyorlardı. Çünkü birbirlerinden kopuk prenslikler biçiminde bölünmüş bulunanlar ortak bir iktisadi yaşam sürdüremiyorlar, yüzyıllar boyunca birbirleriyle savaşıyorlardı. İktisadi yaşam olarak parçalanmış bir durumda idiler. Gürcistan ulus olarak, ancak 19. yüzyılın ikinci yarısında, serfliğin sonu ve ülkenin iktisadi yapısının ilerlemesi, ulaştırma yollarının gelişmesi ve kapitalizmin doğuşu ile ortaya çıkabildi.
Feodalizmi aşmış, ülkelerinde kapitalizmi geliştirmiş bulunan öteki uluslar için de aynı şey söylenebilir."

Açık bir şekilde görüldüğü gibi, iktisadi yaşam birliği ulusun ayırdedici özelliklerinden biridir.

Feodal Fransa ayrı iktisadi yaşamı, parası, ayrı ölçü ve ağırlık birimleri olan bir eyaletler topluluğu idi; değişimi engelleyen gümrük duvarları bunları birbirinden tecrit ediyordu. 1789'da Fransız ulusunun birleşmesi, birliğe engel olan bu gümrük duvarlarının yıkımıyla olmuştur. Aynı şekilde 19. yüzyılda Almanya'nın iktisadi birleşmesi, bu ülkenin siyasi birliğini hızlandırmıştır.

Pazar, toprağın ayrı ayrı bölümlerinden gelen ürünler arasındaki değişimi sağlar. Bu şekilde (tek bir para birimiyle) yaratılan ortak iktisadi yaşam; ulaştırma yollarının ve araçlarının gelişmesiyle güçlenir.

İşte ulusun maddi temelleri bunlardır.

d) Ruhsal şekillenme ve kültür birliği:

Belirli bir toprak parçası üzerinde beraberce yaşayan insanlar, birlikte yaşama sonucunda bir ulusun bireylerinde ortak ruhsal özellikler oluştururlar. Her ulusu diğer uluslardan ayıran bir özellik vardır. Bu da ruhsal şekillenmedir. Aynı zamanda, dil birliğinin de süreç içinde ortak ruhsal özellikler doğurduğu yadsınamaz.

Uluslar birbirlerinden sadece yaşam koşulları bakımından değil, kendisini ruhsal şekillenme birliğinin en yüksek ifadesi olan kültür birliğinde bulan oluşumları bakımından da ayrılırlar. Tek bir dili konuşmalarına rağmen İngiltere, kuzey Amerika ve İrlanda yine de üç ayrı ulus oluşturuyorlarsa, birbirinden farklı yaşam koşulları sonucu, kuşaktan kuşağa geçmiş bulunan o özgün ruhsal biçimleniş önemli bir rol oynamıştır.

Şunu da kesinlikle kavramalıyız ki, ruhsal biçimleniş, ya da "ulusal karakter" değişmemek üzere saptanmış bir olgu değildir. Yaşam koşulları ile birlikte o da değişmektedir. Ama her belirli anda varolduğuna göre, ulusun çehresi üzerinde izini bırakır.

Stalin şöyle diyor:

"Demek ki kendini kültür ortaklığında dile getiren ruhsal biçimlenme birliği, ulusun ayırdedici özelliklerinden biridir."

Küçük veya büyük, oluşan her ulus, oluşumundan bu yana kendi görünümünü yansıtan bir kültür yaratmıştır. Bu kültür ulusun bireyleri arasında güçlü bir bağ yaratır. Bu anlamda, bir kültürü yoketmek demek, o kültürü yaratan ulusu da yoketmek demektir.

Yine bu anlamda her ulus kendi kültürüne sahip çıkarak, kendi ulusunun maddi varlığını koruyabilir.

Günümüzde gittikçe gericileşen burjuvazi, bütün gücüyle ezilen ve baskı altında tutulan ulusların kültürüne saldırıyor. Onun gelişmesi önünde, kültür mirasının derlenip toparlanması önünde engel teşkil ediyor. Çağımızda her ulusun egemen burjuvazisi (ezen veya ezilen ulus burjuvazisi), uluslararası işçi sınıfının gelişen kültürüne karşı koşullar yaratarak(yoz kültür), ulusların varlığına karşı nesnel olarak mücadele vermektedir. Tüm bu olgular gösteriyor ki,sınıf ilişkileri dışında herhangi bir mücadele sözkonusu değildir. Kültürel mücadele sınıf mücadelesinin bir parçasıdır.

"Demek ki ulus, tarihsel olarak kurulmuş kararlı bir dil, toprak, iktisadi yaşam ve kendini kültür ortaklığında dile getiren ruhsal biçimlenme birliğidir."

Bir ulusun oluşması için tarihi olarak oluşmuş bir birliğin, durmuş-oturmuş, istikrarlı bir birliğin olması gerekir.

Örneğin, Osmanlı imparatorluğu bir ulus değildi. Geçici ve aralarında pek bağ bulunmayan bir dizi guruplardan, kavimlerden, beyliklerden meydana gelmişti. Cihat anlayışından yola çıka-

rak, kılıç gücüyle kurulmuş olan bu imparator - luk yıkıma gitmek, dağılmak zorundaydı. Nitekim öyle de oldu. Fakat imparatorluğun yıkıma gitme siyle, imparatorluk içinde oluşan uluslar yıkıma gitmedi. Bağrında birçok ulusların doğmasına, bir kısmının ulusal devletler olarak kurulmasına neden oldu. Nasıl ki Osmanlı imparatorluğu bir ulus anlamına gelmiyorsa, onun dağılması da ulusların sonu anlamına gelmiyordu.

Yukarıdaki araştırmalarımızdan anlaşılabileceği üzere, bazı kavramlar bilimsel ulus anlayışının dışında kalmaktadır.

IRK, ulusu meydana getiren ögelerden birisi değildir. Irkın kısaca tarifini yapacak olursak aynı kan ve soydan gelme ortak fizik nitelikleri olan bir guruptur. Hiçbir biyolojik etken toplumların tarihsel gelişiminde belirleyici rol oynamazlar.

Örneğin, Yahudiler aynı ırktan gelmelerine rağmen bir ulus oluşturmazlar. Alman Yahudileri, Fransız Yahudileri, Amerikan Yahudileri, vb. başka başka topraklarda ve yaşarlar ve başka başka diller konuşurlar. Başka başka iktisadi ve kültürel şekillenmelere katılırlar. Ve onun için de başka başka ulusların bireyleridirler.

Fransız ulusu çeşitli ırkların bir karışımıdır (Normanlar, Basklar, Brötonlar, vb.) fakat tek bir ulus oluşturmuşlardır.

Aynı şekilde devlet de ulusu meydana getiren ögelerden biri değildir. Daha önce örneklediğimiz gibi, Osmanlı imparatorluğu (Osmanlı devleti) istikrarsız, geçici, ömürsüz bir devlet idi. 600 yıl sürmesine rağmen, ulus gerçeğini getirici bir öge olmadığından, hüküm sürdüğü topraklarda, kapitalist üretim ilişkilerinin girmesiyle çeşitli uluslar oluşmuştur.

Çarlık Rusya için de aynı şey geçerlidir. Yıllar boyunca sağlam ve istikrarlı bir devlet oldu, ama hüküm sürdüğü uluslar ayrı uluslardı. Ve bu uluslar, Çarlık devleti ortadan kalktıktan sonra da varlıklarını sürdürdüler.

O halde birçok ulusun tek bir devleti olabilir. Örneğin Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği devleti böyle bir devletti.

Diğer taraftan aynı bir ulus içinde iki devlet olabilir. 1871'de Fransa'da iki devlet vardı. Komün — işçi iktidarı, ve Versailles meclisi — burjuva iktidarı.

Devleti ulus tanımının içine sokmak yanlış bir anlayıştır. Bunu yapmak demek, ezilen, bağımsız bir devleti olmayan ulusları inkâr etmek demektir.

Kısaca, devlet ulusu meydana getiren ögelerden birisi değildir. Ulusun gelişmesine yardımcı bir ögedir.

Ulusu meydana getiren ögeleri bu şekilde inceledikten sonra, ulusların kaderlerini tayin hakkı bakımından üç tip ülkenin oluşumunu inceleyelim.

Birincisi: Batı Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkeleri;

İkincisi: Doğu Avrupa, Avusturya, Balkanlar ve Rusya;

Üçüncüsü: Çin, İran ve Türkiye gibi yarı-sömürge ülkeler.

Lenin şöyle diyor:

"Bu ulusal bağların yaratılması, burjuva bağlarının yaratılmasından başka birşey değil - dir." (Halkın dostları kimlerdir?)

Batı Avrupa'da ticaret burjuvazisi feodalizmin bağrında gelişiyordu. Üretilen metaların bolluğu gittikçe artıyordu. Kullanım değeri yerini yer yer değişim değerine bırakıyordu. İşte bu gelişme kapitalist üretim tarzının gelişmesidir.

Buna bağlı olarak sürekli değişime elverişli koşulların, yani pazarların yaratılması gerekiyordu. Şurası açıktır ki ulusun şekillenmesinde belirleyici rol oynayan pazardır. Pazar meselesiyle ilgilenen ticaret burjuvazisi, ulusun birliğinin gerçekleşmesi için bütün gücüyle uğraşıyordu.

Eski feodal toplumun bağrında gelişen meta üretiminin, yani pazarda değişim amacıyla yapılan üretimin ve buna bağlı olarak üretim ilişkilerinin gelişmesinin ulusun kökeninde yattığını bir alıntıyla destekleyelim:

"Ayrı çıkarlara, yasalara, hükümetlere ve vergi sistemlerine sahip bağımsız ya da birbirlerine gevşek bağlarla bağlı eyaletler, tek bir hükümete, tek bir hukuk düzenine, tek bir ulusal sınıf çıkarına, tek bir sınıra ve tek bir gümrük tarifesine sahip tek bir ulus içinde bir araya geldiler." (Marx-Engels, Komünist Manifestonun Doğuşu)

Demek ki ulus yükselen kapitalizmin bir eseridir. Feodalizmin tasfiyesi ve kapitalizmin gelişme süreci, aynı zamanda insanların uluslar biçiminde örgütlenme sürecidir. Batı Avrupa'da İngilizler, Fransızlar, Almanlar, İtalyanlar, vb., feodal parçalanmayı alteden kapitalizmin gelişmesi sırasında birer ulus olarak kurulmuşlardır.

Batı Avrupa'da ulusların oluşumu, onların aynı zamanda ulusal devletler haline gelmeleri demekti. Örneğin, İngiliz, Fransız ulusları aynı zamanda İngiliz, Fransız, vb. devletleridir. Bu oluşumun dışında kalan İrlanda, genel oluşumdan hiçbir şey değiştirmemektedir.

Doğu Avrupa'da durum başkadır. Stalin bu konuda şöyle demektedir:

"Milletlerin oluşmasının merkezi devletlerin oluşmasıyla aşağı-yukarı aynı zamana rastladığı yerlerde, milletler doğal olarak devlet çatısı altına girdiler ve bağımsız burjuva milli devletler haline geldiler. İngiltere'de (İrlanda dışında), Fransa'da, İtalya'da böyle oldu. Buna karşılık Türklerin, Moğolların istilalarına karşı kendini savunma ihtiyacı, Avrupa'nın doğusunda merkezi devletlerin oluşumunu hızlandırdı. Merkezi devlet buralarda feodalizmin yıkılmasından önce ortaya çıktı. Bunun sonucu milletler buralarda milli devletler haline gelemediler; fakat bazı karışık burjuva milliyetler devletleri oluşturdular. İçlerinde genellikle bir güçlü, hakim millet ve birçok zayıf bağımlı milletler vardı. Avusturya-Macaristan, Rusya böyle devlet

lerdi." (Proletarya devrimi çağında milli mesele)

Görüldüğü gibi, Doğu Avrupa'da sözkonusu olan milli mesele ile Batı Avrupa'da sözkonusu olan milli mesele arasındaki farklar tarihi olarak açık bir şekilde ortaya konmaktadır.

Kısacası, Batı'da İrlanda için bir istisna olan durum, Doğu'da bir kuraldır.

Doğu Avrupa'da feodal dönemden beri bir oluşum sözkonusudur. Çeşitli ırk ve kavimler eşitsiz de olsa bir devlet çatısı altında toplanıyorlardı. Şüphesiz bu biraraya geliş eşit şartlar altında olmadığından, sürekli çatışma halinde bulunmakta idiler.

Kapitalizm buralarda gelişmeye başladıktan sonra, feodal devletler kapitalist devletlere dönüştüler. En gelişmiş olan ulus, devlete hakim olma konumunda daha avantajlı bir durumdaydı. Ve hakim ulus durumundan yararlanarak diğer ulusları kendine bağımlı kıldı. Rusya'da Büyük Ruslar ilk kapitalist gelişme sürecine giren uluslardan biriydi. Ama egemen olarak devlete hakim olma [illegible] diğer ulusları kendine bağımlı kıldı. Avusturya'da siyasal olarak en gelişmiş [illegible] Almanlar, Macaristan'da Macar milleti [illegible] olan Magyarlar ülkelerinde Rusya'[illegible] görevi üstlendiler.

[illegible] gelişme sürecine daha sonra giren [illegible] milli devlet özlemiyle ortaya [illegible]. Artık geç kalmışlardı. Bunların milliyetleri merkezi devletlerin [illegible]. Ve bu yüzden de milli [illegible]. Doğu Avrupa'da milliyet [illegible] milli [illegible].

Kapitalizm, dünyanın en uzak köşelerine kadar [illegible], durmadan gelişiyordu. Kolaylıkla [illegible] eski yapıları alt-üst ediyor, [illegible].

Kapitalizmin girişi [illegible] Afrika'nın, Asya'nın [illegible] yerlerinde henüz merkezi devletler oluşmamıştı. Batı Avrupa'da kapitalizmin gelişmesiyle birlikte, eskiden beri merkezi devletlerin oluşmadığı bu yerler sömürgeleştirildi. Avrupa'nın kapitalist devletleri buraları sömürge eyaletleri halinde aralarında parsellediler. Bu sömürgelerde genellikle birden fazla milliyet yaşamaktaydı. Kapitalizm işte buralarda milli uyanışı [illegible].

Avrupa kapitalistleri sömürgeleştirdikleri bu [illegible] milliyetlere imtiyazlar tanıyarak, milliyetleri birbirine düşürüyor ve kendi hakimiyetlerini sağlama bağlıyorlardı.

İngilizlerin sömürgeleştirdikleri Hindistan örneği, sözlerimizi kanıtlayan tipik bir örnektir. Sömürgelerde ortaya çıkan milliyetler arasındaki bu milli mesele sömürgeler sorununun bir sonucudur.

Eskiden beri merkezi devletlerin var olduğu Türkiye, İran ve Çin'de ise milli meselenin oluşumu hem doğu Avrupa'nın özelliklerini hem de sömürgelerin özelliklerini taşımaktadır. Feodalizm şartlarında bu merkezi devletlerde eşitsiz de olsa birçok kavim, birçok ırk birarada yaşıyordu.

Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte 17. ve 18. yüzyıllardan itibaren, kapitalizmin bir pazarı haline gelmeye başladı. Kapitalist ilişkiler milliyetlerin oluşmasına neden oldu. Eskiden beri varolan hakim kavim ve ona bağlı kavimler arasındaki ilişki, bu kez ezen ve ezilen millet – milliyet ilişkisine dönüştü.

İran, Türkiye ve Çin'deki bu oluşum kesinlikle kapitalist sömürünün ve feodalizmin bir ürünüydü. Bu bakımdan bu ülkelerde milliyetler meselesinin çözümü emperyalizmden kopuk değildir.

Gelecek yazılarımızda yukarıda incelediğimiz genel oluşumlar çerçevesinde ülkemizde milli meseleyi ve milliyetleri tek tek ele alıp incelemeye çalışacağız.

BAŞYAZI: UMUT HALKTIR

BAŞTARAFI SH.2'DE

Ama sıkıyönetim varolduğu sürece içinde de ordu içindeki faşist unsurları sıkıyönetimin kilit noktalarına getirerek, sıkıyönetim koşullarını daha da ağırlaştırmak ve bizlere ikinci bir 12 Mart yaşatma yoluna gidecektir. Kaldı ki bu hükümetin ve onun desteği olan MHP'nin kendi yandaşlarına hükümet olmadan önce verilmiş bir sözü vardır. Bu, içerdeki faşistlere verilmiş, "korkmayın biz geleceğiz, sizi [illegible] kurtaracağız." sözüdür. MHP desteğinin çıkış koşullarından birinin de, bu yolda çıkartılacak bir "Af yasası" olabileceği gerçeği pek gözardı edilemez. AP, MHP'ye böyle bir sözü verecek midir? Bunu gelecek günlerde izleyeceğiz. Ancak, kamuoyunda tepki göreceği bilindiğinden, çıkartılması mümkün olmayan "yasal bir af" yolu henüz denenmemiştir. Fakat buna gerek kalmadan da "verilen söz" yerine getirilmeye başlanmış, M.Ali Ağca tutukevinden kaçırılmıştır. Bu faşistin kaçma işini bir başına gerçekleştirmediğini, bunun bir örgüt işi olduğunu bizzat egemen sınıf sözcüleri belirtmiştir. Ve kesindir ki hükümete ya da onun desteği MHP'ye ve ordu içindeki azılı faşist unsurlara yakınlığı olmayan bir örgüt bu işi pek de bu kadar kolay gerçekleştiremezdi. Bizce kuşkuya yer bırakmayan açık gerçek odur ki, bir af yasasıyla olmasa da bu tür "salıvermeler" gelecek günlerde de gerçekleşebilecektir. Sayıları devrimciler kadar olmasa da şu anda hapishanelerde var olan MHP'li faşistlerin boşalttığı yerler de devrimcilerle doldurulacaktır.

Şimdi bu çeşit hükümet değişikliklerinin yalnızca egemen sınıflar arasındaki bir dalaşın sonucu olduğu bu denli açık iken, hala bu çeşit değişikliklerden beklentisi olanlara sorulacak soru: Niçin hala seçim sandıklarına giderek, ille de kendilerine bir efendi, bir sömürücü ağa seçmekte ısrar ettikleridir. Artık halkımız bilmelidir ki, umut, ne filan parti, ne de filan kişidir. Umut halkın kendisidir. Bu gerçek ışığında bizlerin yapması gereken şey, egemen sınıflar iktidarına ve onun hükümetine karşı mücadele etmektir. Ekonomik ve demokratik haklarımızı yılmadan sonuna kadar savunmalı, bu hakların genişletilmesi için kararlı bir şekilde mücadele etmeli ve bu uğurdaki somut eylemlere katılmalıyız.

STALİN'İ doğumunun 100. yıldönümünde ANIYORUZ

21 Aralık 1979 tarihi Stalin'in doğumunun 100. yıldönümüdür. Stalin küçük yaşta devrimci mücadelenin içine atıldı. Çarlığa karşı mücadele içinde çelikleşti. O daima Lenin'in yanında ve Lenin'den öğrenerek şanlı Ekim Devriminin zaferi içinde yetişti. Rusya proletaryasının büyük bir önderi oldu. Stalin, Lenin'in ölümünden sonra , Lenin'in sadık bir öğrencisi olduğunu hem teoride hem de pratik içinde ispatladı. Stalin'in önderliğinde Sovyetler Birliği'ndeki proletarya diktatörlüğü daha da pekiştirildi. O dünya komünist hareketine ve proleter dünya devrimine büyük katkılarda bulundu. Sovyetler Birliği muazzam gücünü 2. Dünya savaşında da gösterdi. Dünya halklarının faşist mihraka karşı kazandığı zafer, Stalin'in bu zafere sağladığı muazzam katkılardan ayrı olarak düşünülemez.

Stalin Mart 1953'te öldü, ama onun fikirleri yaşıyor. O dünya proletaryasına ve ezilen halklara sosyal devrim için kuvvetli silahlar, çok sayıda Marxist-Leninist eserler bıraktı.

Onun adı, ölümünden 26 yıl geçmiş olmasına rağmen, ezenleri, sömürenleri hala korkutmaktadır. Onlar ise acizliklerini aşağılık karalamalar ve dedikodularla sürdürmeye çalışmaktadır - lar. Özellikle kuyruk acısı büyük olan B. Alman emperyalistleri, Stalin'e küfürname niteliğinde olan bir televizyon dizisi ile hakaretlerine devam etmektedirler. Buna karşılık, ezilen halklar, dünya işçi sınıfı onu devrimci bir saygıyla anıyor, onun eserlerinden öğreniyorlar.

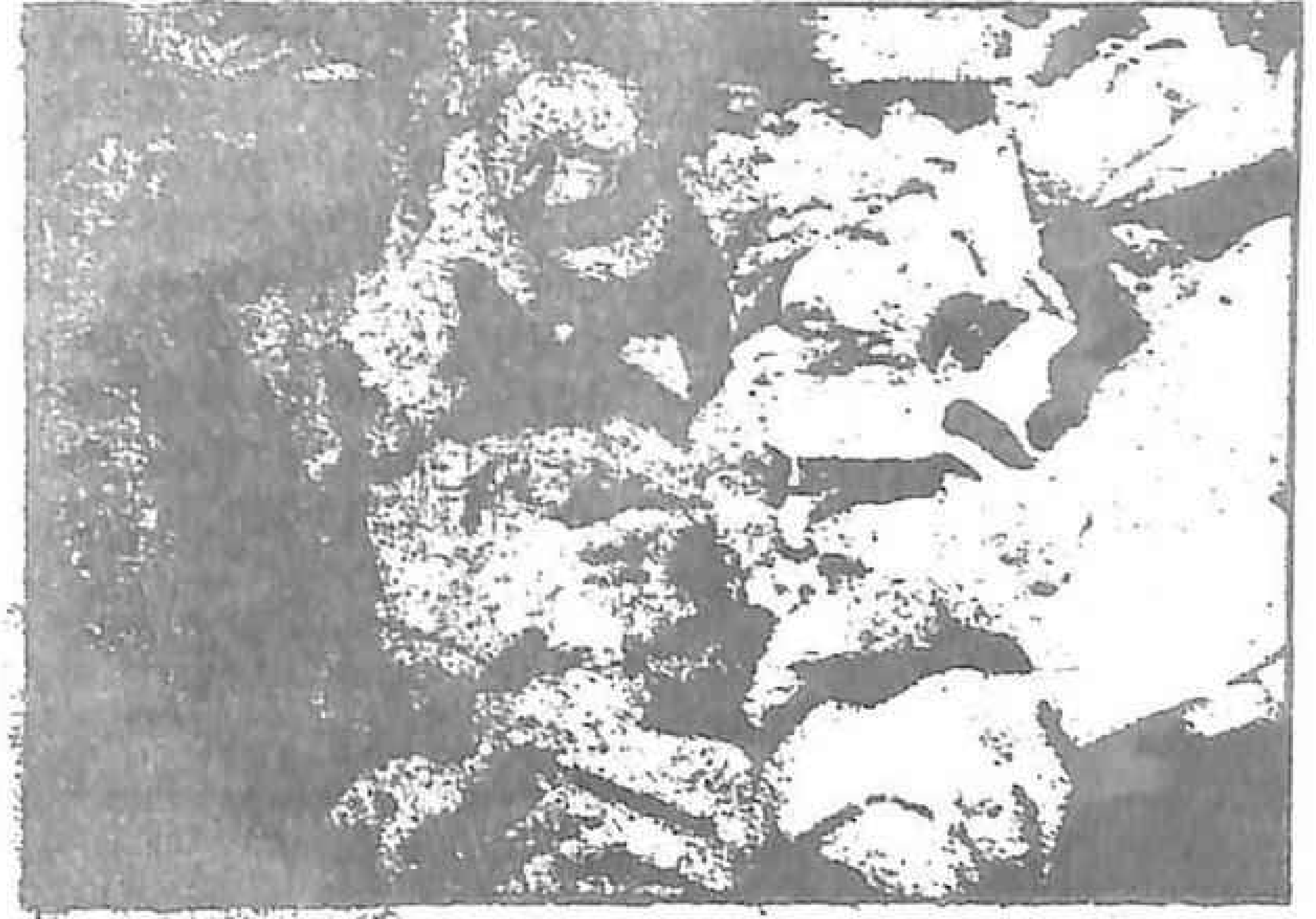
* * *

15 Aralık 1979 günü Frankfurt'ta PARTİZAN, KIZIL BAYRAK (Avusturya Marxist-Leninist Partisi Merkez Yayın Organı), AKIMA KARŞI (Batı Almanyada Marxist-Leninist Parti İnşaı İçin Yayın Organı) ve Batı Berlinli Komünist (Batı Berlin'de Marxist-Leninist Parti İnşaı İçin Yayın Organı) adlı dergi ve teşkilatların ortaklaşa hazırladıkları 'Stalin'i Savunmak Stalin'den Öğrenmek Demektir' adlı toplantıya 1 000 'den fazla kitle katıldı. Bu toplantıya katılan Türkiyeli kitlenin büyük çoğunluğunu ATİF/TÖK/[illegible]'nin aynı gün düzenlediği yürüyüşe katılan ilerici[illegible] devrimciler oluşturuyordu.

Bu toplantıyı, katılanlar için [illegible] öğretici olması açısından [illegible] olarak değerlendiriyor ve destekliyoruz.

— STALİN VE ONUN ÖĞRETİLERİ [illegible]!

Halkın hizmetinde bir doktor... NORMAN BETHUNE

NORMAN BETHUNE 1938'DE KUZEY ÇİN'DE SAVAŞ ALANI KENARINDA AMELİYAT YAPIYOR.

Norman Bethune 40 yıl önce, 12 Kasım 1939'da Kuzey Çin'de öldü. Çin Komünist Partisinin 8. Yol Ordusunda uzun yıllar sağlık servisinin başında bulundu. Bu Kanadalı doktor Çin'de bir yıldan daha az bir süre kalmasına rağmen, kurduğu seyyar sağlık servisinden dolayı Çinli devrimcilerin büyük saygı ve sevgisini kazanmıştı.

ARKASI SH. 9'DA

TÜRKİYE HAFTALARI SÜRÜYOR

TÖK/YD-ÖK'nın Avrupa çapında, Türkiye'yi çeşitli yönleriyle tanıtmak için düzenlediği TÜRKIYE HAFTALARI Batı Almanya'nın çeşitli kentlerinde sürdürülmektedir. Bugüne dek Darmstadt, Essen, Köln, Aachen ve Dortmund şehirlerinde eylemin yapıldığı haberini aldık.

BİRLİK Yazı Kurulundan görevli arkadaşlarımız Köln, Aachen ve Dortmund eylemlerine katıldılar.

KÖLN : 9/11/1979 tarihinde, 100'den fazla kitlenin katıldığı bu eylemde, Alman ve diğer yabancıların sayısı 10' u geçmiyordu. Eylemin düzenlendiği salon dia gösterisi için elverişsizdi. Bu yüzden birçok çizelge ve resim anlaşılır değildi.

AACHEN: 15/11/1979 Cuma günü, 200 kişinin katıldığı bu eylemde ise, kitlenin 70-80'ini Türkiyeliler oluşturuyordu. Alman ve diğer yabancı ilericilerin katılımı açısından, bu eylemi başarılı olarak değerlendirebiliriz. Teknik açıdan kayda değer bir hata yapılmadı. Eylemin tartışma bölümünde esas olarak diyardaki arkadaşların hatası sonucu; öğrenci derneği üyesi bir takım arkadaşlarla Kemalizm ve CHP konularında polemiğe girilmesi, atılan okun hedefe ulaşmamasına neden oldu. Bu yüzden eyleme katılan Alman ve diğer yabancı anti-faşistlerin birçok sorusu, sorulmadan cevapsız bırakıldı.

DORTMUND: 29/11/1979 tarihinde, 150 kişinin katıldığı bu eylemde kitlenin yarısını Alman ve diğer yabancı ilericiler oluşturuyordu. Dia gösterisinde, bir takım resimlerin ters olması, az da olsa gösterinin akıcılığını etkiledi. Tartışma bölümünde Aachen'dakinin tersine, daha canlı bir tartışmaya şahit olduk. Türkiye'de kadın ve din konularına değinildi. Halkımızın kurtuluşunun ancak devrimle gerçekleştirileceği. bizzat eyleme katılan Alman demokratları tarafından da vurgulandı.

BUGÜNE DEK YAPILAN TÜRKIYE HAFTALARININ DEĞERLENDIRİLMESİ:

Türkiye Haftaları, Türkiye,yi çeşitli yönleriyle tanıtmak, örgütlendiğimiz ülkelerin anti-faşist, anti-emperyalistleriyle yurdumuz hakkında tartışmalara girmek ve en önemlisi Türkiye halkının, Halk Demokrasisi ve Bağımsızlık mücadelesinin propagandasını yapmak; diğer ülkelerden ilericilerin, devrimcilerin bu mücadeleye desteğini kazanmak amacıyla yapılmaktadır.

Amacımızı gerçekleştirebilmek için bugüne dek yapılan eylemlerden dersler çıkarmak, eksik ve hatalarımızı objektif olarak tespit edip, diğer bölgelerde önümüzdeki haftalarda sürdürülecek eylemlerde aynı hatalara düşmemek için, izlediğimiz bu üç eylemden yola çıkarak, eleştiri ve önerilerimizi getirmek istiyoruz.

AJİTASYON VE PROPAGANDA:

Genelde baktığımızda,örgütlendiğimiz ülkelerde ilerici kamuoyu birçok konuya kayıtsız kalmakta; özellikle emperyalistlerin ve hakim sınıfların, halkımız üzerindeki dolaylı ve dolaysız her türlü zulmü, sömürüsü gözardı edilmektedir.Batı Avrupa basını Türkiye ile ilgili haberler yayınlamaya yemin etmiş durumdadır. Her gün ortalama 8-10 insanın can verdiği yurdumuz sorunları gündeme gelmiyor; Türkiye "Nato üyesi", "AET üye adayı" olarak, güllük gülistanlık bir ülke gibi gösterilmeye çalışılıyor. İşte böyle bir ortamda, yarattığımız olanaklarla B.Avrupa ilerici kamuoyuna Türkiye'nin gerçek yüzünü göstermek göreviyle karşı karşıyayız. Bu görevi yerine getirmede çeşitli ülkelerden ilericileri, devrimcileri seferber etme ustalığını gösterip, onların eylemlerimize katılmalarını sağlamalıyız.

İlerici, devrimci insanları bu eylemlere katmak anti-faşist, anti-emperyalistlerin desteğini kazanabilmek için onlarla çok önceden yazılı olarak ilişkiye geçmek, onların niteliklerine göre de platformumuzla eylem birlikleri aramak gerekmektedir. Eylemin önemi, eylemden önce kavratılmalıdır. Eylemin önemini önceden kavratabilmemiz için, esik eylemlerimizle karşılaştırdığımızda, ustalıkla hazırlanmış olan Bildiri, Platform, Resim Sergisi, Afiş ve Türkiye'nin Gerçek Yüzü (Das wahre Gesicht der Türkei) adlı broşür gibi araçlarımızdan yararlanabilmeliyiz. Bildiri dağıtımı ve afişleme, kitlelerin yoğun olarak bulundukları yerlerde en geniş şekilde yapılmalıdır. Gerekirse mensa önlerinde veya benzer yerlerde, eylemin çağrısı, yerlere, duvarlara yazılmalıdır. Salt afişlerle kalınmamalı, büyük kağıtlara yazıp, okunabilecek yerlere asılmalıdır. Eylemden en az bir hafta öncesi, 2-3 kez resim sergisi açılmalı, beraberinde bildiri dağıtılıp ve broşür satışı yapılmalıdır. "Türkiye'nin Gerçek Yüzü" adlı broşür kitlelerin ilgisini çekmekte, rahatça alıcı bulmaktadır. Resim sergisini gezenlerle kişisel tartışmalara girmemiz olumlu olmakta, bu kişiler genellikle eyleme katılmaktadırlar.

GECENİN PLANLANMASI VE GÖREV BÖLÜMÜ:

Eylemlerde izlediğimiz kargaşa, genellikle plansız ve görev bölümü olmadan geceye geldiğimiz ve herşeyin son dakikaya kadar kendiliğindenci bir şekilde gelişmesinden kaynaklanmaktadır. Herşey den önce gecenin programını tespit etmeli, örneğin: Dia gösterisinin 1,2 ve 3. bölümlerinin nerelere geleceğini, kültürel gösterilerin nereye geleceğini önceden tespit etmeliyiz. Gecelerde iki konuda özellikle önceden hazırlık yapılmalıdır. Dia gösterisi ve tartışma bölümünde tartışmayı yürütecek arkadaşların önceden hazırlanmaları gereklidir. Dia gösterisi için iki arkadaş görev almalı, bu arkadaşlar geceden önce en az bir kez Dia gösterisini kontrol etmeli, Dia ya-

zısını okuyacak arkadaş en az iki kez okumalı - dır. Olanaklar el veriyorsa, iki adet Dia makinesi temin edilmelidir. Birinin arızalanması du rumunda diğeri kullanılabilir. Dia gösterisi ile ilgili tüm bu saydıklarımız, akıcılığı sağlamak içindir. Ters görünen bir resmin dikkatleri dağıttığı açıktır.

Tartışma bölümünde, divanın önemi ve görevine gelince, birtakım hataları ve eksiklikleri varsa da, Dia gösterisi genel olarak yurdumuz so runlarını doğru ele almakta ve teşhir görevini yerine getirmektir. Ancak kitlelerin Dia gösteri sinde anlamadıkları, kavrıyamadıkları yerler ol maktadır. Hele gecenin propagandası yukarda say dığımız şekilde yapılırsa, geniş kitlelerin dik kati çekilebilmektedir. İzlediğimiz eylemlerde, katılanların salt kendine devrimciyim diyenlerden oluşmadığı bir gerçektir. Bir dizi İranlı, Filistinli, Afganistanlı vb. arkadaşların dışın da Alman "sosyal demokratları" ve ilericileri de eylemlere katılmaktadır. Görevimiz, özellikle bu kitleye, yurdumuzun içinde bulunduğu durumdan kurtuluşunun: Türkiye halkının üzerinde estiri - len faşist terörden kurtuluşunun tek yolunun De mokratik Halk Devrimi olduğunu kavratmaktır. Yok sa, birtakım unsurların teorik seviyede bizlerle polemiğe girişmeleri amacımız olmamalıdır. Bu yüzden divanda görev alacak arkadaşların Dia ya zısını incelemeleri, gelebilecek tüm sorulara cevap verebilecek şekilde önceden araştırmalar yapıp, hazırlıklı olmaları gereklidir. Dia yazı sı, tartışma bölümünde genişletilebilir. Türkiye'de kadın, dinin rolü, milli zulüm, ekonomik çıkmaz, partiler, sendikalar, vs. konularda sağ lam verilerle kitlelerin karşısına çıkmamız gerekmektedir. Örneğin TİP, TSİP, TKP gibilerinin neden halk düşmanı ilan edildikleri tutarlı örneklerle gösterilebilir. DİSK'in Türkler yönetimi ile Baştürk yönetimi arasındaki farkları, çelişkilerini, bunların devrimcilere karşı tavırlarını açıklayabiliriz.

Ayrıca, yayın organlarımızın satışı, salona gecenin amacını gösteren iki üç slogan asılması, Dia gösterisi esnasında çalınacak fon müziği vs. işler kesinlikle eylem öncesinde planlanmalı ve bu işler için arkadaşlarımıza görev vermeliyiz.

Tüm bu saydıklarımız elbette yapılması gerek li olan şeylerdir. Ancak gördüğümüz kadarıyla bu nun tersi olmakta, kendiliğindencilik genellikle galip gelmektedir. Türkiye Haftaları'nın ama cına ulaşabilmesi için sayılanlar yerine getiri lirse, oku hedefe atmış olacağız.

EYLEM YAPMIŞ OLMAK İÇİN EYLEM YAPMAYALIM, HALKI MIZIN BAĞIMSIZ VE DEMOKRATİK TÜRKİYE İÇİN YÜRÜT TÜĞÜ MÜCADELEYE YARAŞIR ŞEKİLDE KATKIDA BULUNABİLMEK İÇİN AMATÖR ÇALIŞMA TARZINI YIKALIM ÖR - GÜTLÜ MÜCADELEYİ KAVRAYALIM !

NORMAN BETHUNE

BAŞTARAFI SH.7'DE

Onun tıp bilgisini ve becerisini özgürlük uğ runa mücadele eden halkların hizmetinde kullanması ilk defa olmuyordu. Daha önce de, Kasım 1936 ' dan Haziran 1937 ' ye kadar, Franko'nun fa şist güçlerine karşı direnen İspanya halkıyla yan yana mücadele etmişti. Dünyanın ilk seyyar kan nakli servisini İspanya'nın savaş alanların da kurmuştu.

Bethune Çin'e macera aramak için gitmemişti. Burjuva tipi bir idealizm ile de gitmemişti. Sa dece Çin halkının, Kanadalı işçiler gibi aynı düşmana, emperyalizme karşı mücadele ettiğini kavradığı için gitmişti.

Çin'de yazdığı "Yaralar" başlıklı yazısında şöyle diyordu:

"Bu zulmün, bu saçmalığın nedeni nedir ? Japonya'dan milyonlarca işçi, milyonlarca Çin işçisini öldürmeye ya da yaralamaya geliyor. Bir Japon işçisi kardeşi bir işçiye neden sal dırsın ? Çinli işçinin ölümünden Japon işçisinin eline bir şey geçecek mi ? Hayır, nasıl geçebilir ki ? O halde kim kazanacak bu işten ?
Onlar bu işçilere, sadece daha ucuz hammadde, daha çok pazar ve daha çok kâr istediklerini söylemeye cesaret edebildiler mi ki ? Hayır, onlara bu kanlı savaşın "ırklarının bir alın yazısı" olduğunu, bunun "imparatorun zaferi" uğruna olduğunu, bunun "devletin şerefi" uğruna olduğunu söylediler ...
Bütün bunların arkasında, adı kâr olan, müthiş ve amansız kan ve iş tanrısı duruyor. Para, doymak bilmez bir canavar gibi, faizini, kârını istiyor, ve bu açgözlülüğünü doyurmak için hiçbir şeyden, hatta milyonları öldür - mekten çekinmiyor. Ordunun arkasında militaristler, militaristlerin arkasında da finans kapital ve kapitalistler duruyor. Bunlar kan kardeşler, suç ortaklarıdır...
Yaraları işte bunlar açıyor."

Bethune'un mücadelesi hepimize örnek olmalıdır. Bilgimizi, becerimizi halkımızın baskı ve sömürüye karşı mücadelesinin hizmetine çekinmeden adamalıyız. Unutmayalım ki sömürenler ve ezenler ezilmedikçe, acı ve zulüm sona ermeyecek tir.

Derneklerden Haberler

Fransa

FRANSA TÜRKİYELİ ÖĞRENCİLER BİRLİĞİ (FTÖB) GENEL KURULU YAPILDI

Türkiyeli Öğrenciler Konfederasyonu/Yurtdışı-Örgütleme Komitesi üyesi FTÖB'ün 4. Olağan Genel Kurulu 10-11 Kasım 1979 günleri Fransa'nın Strasbourg kentinde yapıldı.

FTÖB'ün güçlendirilmesi ve halkımızın Demokratik Halk Devrimi mücadelesine daha etkili destek olma temelinde yapılan ve kalabalık bir Türkiyeli işleyici kitlesinin katıldığı genel kurulda, yeni yönetim organlarının seçiminden sonra TÖK/YD-ÖK Program ve Tüzük taslakları tartışıldı. Ayrıca TÖK/YD Genel Kurulu için FTÖB'ün delegeleri seçildi.

Avrupa çapında Türkiyeli Öğrencilerin anti-faşist, anti-emperyalist birlik konfederasyonunu kurmak için:

— HAYDİ TÖK/YD GENEL KURULUNA!

— YAŞASIN FTÖB! YAŞASIN TÖK/YD!

[illegible] 17/11/1979 CUMARTESİ AKŞAMI MHP'Lİ [illegible], [illegible] ÇALIŞMA- [illegible] SONUCU FRANSA [illegible] KÜLTÜR [illegible] VE TÖK/YD [illegible] 3 DEVRİMCİ, 3 YUR- [illegible] FAŞİ[illegible] YARALANMIŞLARDIR. BU FAŞİST SALDIRIYI [illegible] KINIYORUZ.

-[illegible] DEVRİMCİLERİ YOLLARINDAN [illegible]KOYAMAZ!

B. Almanya

ALMANYA TÜRKİYELİ ÖĞRENCİLER FEDERASYONU (ATÖF) OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU YAPILDI

ATÖF 16. Genel Kurulu 16 Aralık 1979, Pazar günü Frankfurt'ta yapıldı. 3/4/5/6 Ocak günleri TÖK/YD'nin Kurucu Genel Kurulu yapılacağından, gerekli olan hazırlıkları tamamlamak göreviyle karşı karşıya olan ATÖF Genel Kurulu olağanüstü toplandı. Genel kurula delegeler ve az sayıda dernek temsilcisi arkadaşların katılımı ile başlandı.

Yeni yönetim organlarının seçiminden sonra, TÖK/YD-ÖK Program ve Tüzük taslakları tartışıldı. TÖK/YD Kurucu Genel Kurulu için ATÖF delegeleri seçimi yapıldı.

ATİF derneklerinin bulunduğu bazı bölgelerde ATÖF'lü arkadaşlarımızın işçi derneklerinde aktif olarak çalışmaları, bunun sonucunda da öğrenci derneklerinde çalışmalarını tatil ettikleri tesbit edildi. Batı Berlin ve Batı Almanya'da mutunda özellikle yabancı öğrencilere darbe indirmeyi amaçlayan HRG'lere (Hochschulrahmengesetz) karşı verilen mücadelede aktif yer alınması zorunluluğundan, sözü geçen bölgelerdeki ATÖF'lü arkadaşların AStA'larla ortak çalışmaları ve öğrencilere dönük bir çalışma yürütmeleri gerektiği gerçeği vurgulandı. Önümüzde yoğun bir çalışma dönemi olduğu, ATÖF'lü arkadaşların buna hazırlanmalarının gerekliliği tartışıldı.

— HAYDİ TÖK/YD GENEL KURULUNA!

— YAŞASIN ATÖF! YAŞASIN TÖK/YD!

Britanya

[illegible]iyeli Öğrenciler Konfederasyonu/Yurtdışı-Örgütleme Komitesi üyesi Britanya Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu 2. Olağan Kongresini 23 Aralık Pazar günü yaptı. Kongrede yeni yönetim kurulu seçimleri yapıldıktan sonra TÖK/YD Program ve Tüzük taslakları tartışıldı, TÖK/YD Genel Kurulu için BTÖF delegeleri seçildi.

BTÖF aynı zamanda üyelerinin çeşitli konularda eğitimini sağlamak ve tartışmak amacıyla seri seminerler düzenlemektedir.

Bu seminerler dizisinden ilk olarak Manchester'de 3 Kasım'da "Cumhuriyet ve Kemalizm", 8 Aralık'ta da "Emperyalizm" konuları incelenmiştir. Önümüzdeki dönemde "sosyal emperyalizm", "Faşizm, Sosyal faşizm", "Milli mesele", vb. konularda seminerler verilmeye devam edilecektir.

yürüyüş

"FAŞİST SALDIRI VE CİNAYETLERE KARŞI" ATİF-TÖK/YD ORTAKLAŞA BİR YÜRÜYÜŞ TERTİPLEDİLER

15 Aralık 1979, Cumartesi günü ATİF-TÖK/YD'nin tertiplediği yürüyüşe 1500'ü aşkın ilerici, devrimci öğrenci ve işçiler katıldı.

Komprador patron-ağa devleti ve hükümetlerinin katlettikleri ve katletmeye devam ettikleri komünistleri, devrimcileri, ilericileri anmak, faşist CHP hükümeti döneminde Kahramanmaraş'ta katledilen emekçi halkımızı acı bir kinle hatırlamak, faşist Demirel hükümetinin yasalaştırmak istediği katmerli faşist yasaları protesto etmek için yürüyen kitle, "Sıkıyönetime, DGM'lere, Olağanüstü Haller Yasasına HAYIR!", "Kahrolsun Komprador Patron-Ağa Devleti!" gibi sloganları bir ağızdan haykırdı. Şiddetli yağmura rağmen, miting alanında yapılan konuşmalar sonuna kadar dinlendi.

Diğer yürüyüşlere göre, Batı Alman devleti - nin, polisini bu yürüyüş için özellikle iyi hazırladığı gözlerden kaçmadı. Saldırmak için fırsat bekleyen polis, onlarca kamyon, panzer ve su sıkıcılar ile gelmişti. Ortalıkta savaş havası esiyordu.

Kendi kanunları çerçevesinde yürüttüğümüz eylemlerimizden dahi böylesine nem kapan Batı Alman emperyalistlerine karşı da mücadelemiz durmayacaktır.

- KAHROLSUN KOMPRADOR PATRON-AĞA DEVLETİ !
- KAHROLSUN BATI ALMAN EMPERYALİZMİ !
- KAHROLSUN FAŞİZM, EMPERYALİZM VE HER TÜRLÜ GERİCİLİK !

TÖD-Aachen

ATÖF'ün kurucu üyelerinden Aachen Türk Öğrenci derneği 23 Kasım'da olağan Genel Kurulunu yaptı. Bu kongrede alınan bir karar ile derneğin adı Türkiyeli Öğrenciler Derneği — Aachen olarak değiştirildi. Çünkü ATÖD ismi derneğin niteliğine ters düşüyordu.

Aynı genel kurulda TÖD — Aachen üyesi birtakım unsurlar dernekten istifa ettiler. Bu unsurlar yönetimde bulundukları sürece ATÖF siyasetini uygulamayan, bu konuda pasif kalan kişilerdi. ATÖF taraftarı arkadaşlar dernekte tutarlı bir mücadele yürüterek Mayıs ayında yapılan genel kurulda çoğunluğu elde ederek yönetime geldiler. Arkadaşların yukarda sözü edilen unsurların istifalarına karşı kaleme aldıkları yazıyı eğitici bulduğumuzdan, yazının olduğu gibi yayınlanmasını yararlı görüyoruz.

Diğer derneklerde çalışan arkadaşlar da bu yazıyı örnek alarak, tecrübelerini toparlayan yazılarla Birlik Yazı Kurulunu desteklemelidirler.

BİRLİK YAZI KURULU

"İçinde korku yaşatan,
korkuyu üreten insan
özgür olabilir mi ?

Sağlıklı bir bilince sahip olmadan,
özgür olunabilir mi ?" Y. Güney

Derneğimizin 24/11/1979 tarihinde yapılan olağan Genel Kurul'unda kendilerine "demokratik gurup" adını yakıştıran bazı dernek üyesi arkadaşlar, hazırladıkları 4 sayfalık bir platformda, görüşlerini gerekçelendirerek istifa ettiler.

Arkadaşlarla aramızdaki çelişki, Aachen'deki tüm anti-faşist, anti-emperyalist öğrenci kitlesini de yakından ilgilendirdiğinden, bu yazımızı kaleme almak gereğini duyduk.

Arkadaşlara göre istifaları, derneğimiz içindeki "son zamanlarda daha da yoğunlaşan" ve giderek istifalarına kadar varan "çelişkiler"; bazı üyelerin "derneği belli bir siyasal çizgiye sokmaya zorlamaları ve bazılarının buna karşı direnerek, önce ATÖD'ün çıkarlarını savunmalarından" (!) kaynaklanıyor. Yazının gelişmesi içinde açıklayacağımız gibi, bizce bu çelişkiler farklı iki dünya görüşünden kaynaklanmaktadır.

Bunu daha iyi kanıtlayabilmek için, arkadaşların 5/3/1979 ve 24/11/1979 tarihli yazılarını temel alacağız. Yazılarındaki 'teorilerine' bile ters düşen pratiklerini eleştireceğiz. "Demokratlık"tan, "anti-faşistlik"ten ne anladıklarını, yazılarından ve bu iki yazı arasındaki tutarsızlıklardan yola çıkarak, eleştirerek ortaya koyacağız.

Aslında bu yazıları yayınlamayı düşünüyorduk, ancak bu bülteni uzun tutmak zorunda çalışımızın getirdiği maddi külfet buna olanak vermedi. Konuyla ilgilenen arkadaşların sözkonusu yazıları ya bizden ya da bizzat kaleme alanlardan edinip okumalarını sâlık veririz.

demokratik grubun mirası

İlk önce "ATÖD'ün ikinci kuruluşu sayılabilecek 1972 gelişmelerinden bu yana" bir göz atalım. Dönüp geriye baktığımızda görüyoruz ki; " '72 'lerde kurulan demokratik gurubun pek de fire vermeden ... , gurup olarak kaldığı ..." tesbiti, demokratik gurup mirasına sahip çıkmak ve ayrılan gurubu güçlü göstermek çabasından öte gidememektedir. Aramızda demokratik gurubun kuruluşundan bugüne dek olan gelişmeleri yaşayan arkadaşlar olmasaydı, bu tesbit bize yutturulabilirdi. Ama arkadaşların da çok iyi bildiği gibi; '72 'lerin başında 25-30 kişiden oluşan bu gurup, yine '72 lerin ortalarında dağılmış, geriye sayıları 7-8 i geçmeyen kişiden oluşan bir çekirdek kalmıştı. Ve bu arkadaşlardan 6'sı son Genel Kurul'a katıldılar, bunlardan 4'ü istifa etti, 2'si dernekte kaldı. Bu verdiğimiz sayılar demokratik gurubun ne kadar fire verip vermediğinin açık kanıtıdır. Yukarıda değindiğimiz bu iki ayrı dünya görüşünün tohumları, daha o zamanlar bu 7-8 kişilik gurup içinde vardı.

Burada yer verilmesi gereken bir gerçek daha var. O da bütün bu çelişkilere rağmen, geçen süre içinde demokratik guruptan arta kalan arkadaşların, anti-faşist, anti-emperyalist uğraşlarını bir yere kadar beraberce sürdürmüş olmalarıdır. Gerek '74 ' te derneğimizin gericilerin, faşistlerin elinden alınmasında; gerek '77 ' de, kendilerine sol maskesi takan kişilerin derneğimizde aktif çalışma yürüten arkadaşlara karşı dedikodular temelinde, derneğimizi halk düşmanı siyasi akımların bir parçası haline getirmeye çalışan kişilerle mücadelede; gerekse de dernek çalışmalarında katkıları olduğu da bir gerçektir.

Şimdi arkadaşlar '72 ' lerdeki demokratik gurup ismini kendilerine yakıştırmaya çalışıyor - lar. Ama bu yakıştırma biraz iğreti duruyor. İğreti duruyor diyoruz, çünkü '72 ' lerde gericilere, gericiliğe karşı mücadele temelinde doğan "demokratik gurup" ismini bugün devrimcilere kar

şı piyasaya sürenlere yakıştıramıyoruz. Ve için de önemli yanlış ve eksikleri de taşısa, Aachen de bir zamanlar gericiliğe, faşizme, emperyalizme karşı mücadele yürüten demokratik gurubun mirasını bu arkadaşlara bırakmak niyetinde olmadığımızı burada vurgulamak istiyoruz.

faşizm konusunda arkadaşlarla farkımız

" Herşeyden önce Türkiye'de faşizmin en kanlı şekliyle işçi sınıfının, köylülüğün, bizlerin, hepimizin üzerine çökmesini engellemek için ... , başlıca ödevlerimizden en önce geleni de mümkün olduğu kadar çok insana faşizmin bir tehlike olduğunu göstererek .." (Mart yazısı, Sayfa 2)

Altını çizerek belirttiğimiz gibi, arkadaşlar açık seçik Türkiye'de faşizmin olmadığını, faşizmin tırmanmakta olduğunu ve faşizme geçit verilmemesi gerektiği görüşünü değişik kelimelerle savunmaktadırlar.

Bilindiği gibi bu faşizm tesbiti, Türkiye'de belirli siyasi yoğunlukların görüşüdür. Demokratik kitle derneklerinin (DKD) herhangi bir siyasi partinin görüşlerini savunmaması, bu çeşit siyasetlerden bağımsız kalması gerektiğini hararetle savunan arkadaşlarımız, bu tesbitleri ile faşizm konusunda (bilinçsiz de olsa) sosyal faşist partilerin görüşlerini savunur duruma düşmekte ve kendi "bağımsız olma" görüşleriyle çelişmektedirler.

Şimdi bunu, yazımızın başında belirttiğimiz iki dünya anlayışı ışığında açıklayalım: sanırız, arkadaşların bu tesbiti yaparken sözkonusu yoğunlukların kuyruğuna takılma diye bir istekleri yoktur. Ancak dünyanın içinde bulunduğu koşullarda, herhangi bir konuda savunulan görüşler, eninde sonunda ya proleter ya da burjuva dünya görüşüne hizmet etmek zorundadır. Ve bu diyalektiğin gereği olup, bilimsel bir olgudur.

Faşizm konusunda arkadaşların kafası açık değildir. Tesbitlerinden de anlaşıldığı gibi, arkadaşlar faşizm deyince ya MHP'yi ya da en iyi olasılıkla MC'yi anlamaktadırlar. Tabii ki tesbit bu olursa, faşizmin Türkiye'de (bu partilerin hükümet olmalarıyla ya da düşmeleriyle) gelip gelip gittiği sonucuna varılır. Oysa faşizm Türkiye'de ne tırmanmakta, ne de gelip gelip gitmektedir. Faşizm olgusunu belirleyen şey, şu hükümetin gelip, bu hükümetin gitmesi değil;her dönemde hakim sınıfların sömürülerini sürdürebilmek için tek araç olup olmadığıdır. Bugüne dek bizce, hükümetlerin değişmesiyle değişen şey; yalnızca faşizmin uygulama yöntemleri olmuştur. Burada, aynı özden kaynaklanan Mustafa Kemal dönemindeki İstiklal Mahkemeleri, daha sonraki DGM ve Ecevit dönemindeki İhtisas Mahkemeleri teklifi örnek olarak verilebilir. Bu mahkemeler aynı amaca hizmet için kurulmuşlardır; özleri aynıdır, isimleri farklıdır, aralarında biçimsel farklılık vardır.

Faşizmle ilgili görüşlerimizi daha ilerki BÜLTEN'lere bırakarak, yanlış anlayışlara meydan vermemek için burada yalnızca arkadaşların faşizm konusundaki görüşlerinin sonunda neye hizmet ettiğini vurgulamak istediğimizi belirtelim.

Türkiye'de faşizm meselesine bu tesbitleriyle yaklaşan arkadaşların, faşizme karşı birlik konusunda da şöyle safça bir istekleri var:

"Gönül isterdi ki, faşizmin çirkin yüzünü Türkiye'de gittikçe daha açık gösterdiği şu dönemlerde bütün ilerici güçler ... birleşsin." (Kasım yazısı, sayfa 2)

Bu arkadaşların faşizmle mücadelede herhangi bir pratikleri olmadığı içindir ki böyle temelsiz ve subjektif isteklerde bulunmaktadırlar.

Nedir "bütün ilerici güçler"den kastedilen? Ve bu güçler arasındaki birleşme hangi temelde gerçekleşebilecektir?

Bu sorular hem arkadaşların çıkardıkları yazılarda ve hem de kafalarında yanıtsız kalmaktadır. Çünkü gerçekten de bu subjektif bir istektir ve herhangi bir pratiğin yansıması değildir. Maddi temeli yoktur. Arkadaşlara şunu sormak istiyoruz: 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanındaki katliamı faşist diktatörlüğün tezgâhladığı açık bir gerçek iken, katliamın sorumluluğunu devrimcilerin üstüne yıkarak, onlara hakim sınıfların ağzıyla "Maocu bozkurt" diyen kişi ve kuruluşlarla hangi temelde bir birlik oluşturulabilecektir ? Ve bu arkadaşlar, aralarındaki çelişkilerin kavgaya kadar vardığı insanlarla bir işbirliğine gidilemeyeceğini bilmemekte midir de, böyle safça isteklerde bulunmaktadırlar ?

Bize yöneltilen bir başka suçlama da:

"...üç örgüt dışında ilerici örgüt kabul etmeyip, bunlar dışında kalanları ya faşist ya da sosyal faşist olarak nitelendirdi(ğimiz) ve bir kenara itti(ğimiz) veya karşı(mıza) aldı(ğımız),"
(Kasım yazısı sayfa 2)

Arkadaşlar faşizme karşı birleşme konusunda ilkesiz olduklarından, onların "ilerici güçler" denilen güçlerin herhangi bir ayırıma tabi tutulması gerektiği gibi bir meseleleri yoktur. Onlar "ilerici güçler"i homojen bir yapıda sanmaktadır. Biz ise bunun böyle olmadığını görüyor; bu güçler içinde var olan, faşizme karşı gibi görünüp gerçekte faşizme hizmet eden kuruluşlarla, yurtsever, devrimci kuruluşları birbirinden ayırıyoruz. Bu tespitin doğal sonucu olarak, yalnızca anti-faşist, anti-emperyalistlerle birlik olunmasından yanayız. Doğal olarak halk düşmanı güçleri de "karşımıza" alıyoruz. Bizim bu ilkeli tavrımızı çarpıtarak, kendimiz dışında herkesi "ya faşist ya da sosyal faşist" gördüğümüz şeklindeki dedikodular asılsız ve dürüstlükten uzaktır.

Kimi faşist, kimi sosyal faşist gördüğümüz meselesine gelince: Biz, tüm egemen sınıf parti lerini, AP, CHP, MHP, MSP, DP, CGP'yi faşist olarak; ve sosyalist maskeli TİP, TSİP, TKP ve TİKP'i sosyal faşist olarak görüyoruz.

Anti-faşist, anti-emperyalist olarak gördüklerimiz ise; TBP, SDP gibi siyasi partilerle, Türkiye'deki "demokratik ortamda" bir kısmının kökenleri bu "üç örgüte" dayanan, ancak çıkardıkları yayın organlarıyla (ki şimdi bunun da olanağı yoktur) tanınan; HK, dHB, Partizan, dHY, Devrimci Yol, Devrimci Sol, Kurtuluş Sosyalist Dergi, Devrimci Kurtuluş, Kawa ve bunların dışında geniş tabanı olmayan bir dizi yurtsever nitelikteki guruplardır. Biz bu ikinci gurupta topladığımız örgütlerin bugünkü sınıfsal tabanlarının doğru bir önderlik altında gerçekleştirebilecekleri birliğin gerçek anti-faşist, anti-emperyalist birlik olacağı görüşündeyiz. Buna bağlı olarak eylemlerimizde, bu görüşleri savunan kişi ve guruplarla faşizme karşı mücadelede eylem birliği yaparız.

Birinci gurupta topladığımız — esas olarak CHP ve sosyalist geçinen — siyasi örgütlerin tabanında anti-emperyalist, anti-faşist unsurlar bulunduğunun bilincindeyiz. Ancak bunlar bugün somut olarak anti-faşist [illegible] bilgisi olmayan (birinci gurupta topladığımız) örgütlere bilinçsizce hizmet etmektedirler. Bunları kazanma yolunun, yanlış görüşlerine [illegible] yakarak, kendi görüşlerimizden ödünler [illegible] değil; tam tersine neye hizmet ettiklerini [illegible] gösterek, onları süreç içinde [illegible] etmekten geçtiğinin de bilincindeyiz. Sosyal pratik bu partilerin gerçek yüzünü her [illegible] biraz daha göstermektedir. Üçte bir [illegible] seçimlerinde CHP kitlesinin [illegible] fazlasının seçimleri boykot eden [illegible] saflarında yer aldığı gerçeği de [illegible]. Seçimlerde SDP ve TBP; TİP, TSİP, TKP'nin aldığı oyların toplamına çok yakın [illegible]lardır. Bizim, üç örgüt dışında başka anti-faşist, anti-emperyalist tanımadığımızı savlayanların ya bu gerçeklerden haberleri yoktur, ya da görüşlerimizi işlerine geldiği gibi çarpıtmaktadırlar.

Biz bütün bu örgütlerin dolaylı-dolaysız güdümü altında olan kitle örgütlerine de aynı kıstaslarla yaklaşmak durumundayız. Örneğin, biz DİSK konusunda görüşlerimizi belirttiğimizde; onun siyasetini saptayan yönetimini kasdettiğimizi; sosyal faşistlerin anti-demokratik tüzüğe dayanarak DİSK içinde devrimcilerin çalışmasını engellediklerini; işyeri temsilcilerinin ve yöneticilerin demokratik bir şekilde tabandan seçilen kişiler olmadığını; tepeden sosyal faşistlerin işine gelen kişilerin tayin edildikleri gerçeğini vurguladığımızda, arkadaşlar bize; "siz koskoca DİSK'e faşist diyorsunuz" suçlamasını getiriyorlardı. Bugünkü BAŞTÜRK yönetiminin sunduğu 'TEK TİP DEMOKRATİK TÜZÜK'te; DİSK' in mutlaka "demokratikleştirilmesi" gerektiğini, yönetici ve temsilcilerin tabanın seçeceği kişilerden oluşması gerektiğini, eski TÜRKLER yönetiminin bugün ancak anti-demokratik tüzüğe dayanarak Maden-İş'te yönetimde kalabildikleri gerçeğini teslim etmesi (Bak. DİSK Yayınları), bizim görüşlerimizin doğruluğunu onaylar niteliktedir.

Tabii arkadaşların bunlardan da haberleri yoktur. Kişi kendini sosyal pratikten, aktif mücadeleden soyutlayıpta, dört duvar arasında anti-faşist, anti-emperyalist mücadele planları çizerse, işte varacağı yer burasıdır.

dkd'ler nedir, ne değildir ?

Öncelikle meslekler temelinde örgütlenen Demokratik Kitle Dernekleri (DKD), içlerinde örgütle dikleri kitlenin somut ekonomik ve demokratik taleplerini savunurlar. DKD'ler içinde en geniş kitleyi ancak meslekler temelinde toplayabilirler. Farklı mesleklerden kişilerin farklı ekonomik sorunları vardır, bu sorunların çözümü doğrultusunda geniş kitleler örgütlenip harekete geçirilebilir. DKD'lerinin mesleki temelde örgütlenmelerinin beraberinde hem kendi kitleleri nin ekonomik ve demokratik taleplerini savunmak, hemde tüm halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesine sahip çıkmak gibi görevleri vardır. Bu, onların siyasi birer parti gibi yorumlanmaları gerektiği sonucunu doğurmaz. Elbette ki bu gibi kuruluşların tüzükleri siyasi partilerinkinden farklıdır ve siyasi partiler gibi doğrudan iktidar mücadelesi vermezler. Ama kuruluş amaçlarının doğal sonucu olarak kitlelerin somut talepleri doğrultusunda ve dolaylı olarak iktidarı da zorlar, onu teşhir ederler. DKD'leri her ne kadar kitlenin ekonomik ve demokratik taleplerinden yola çıksalar da, söz konusu talepleri ülkenin genel siyasi politikasından soyutlanamıyacağından, ve bu politikayı belirleyen şey de iktidar mekanizması olduğundan, zorunlu olarak çalışmalarını bu mekanizmayı teşhir temelinde yürütmek zorundadırlar. Buna karşılık da, doğru buldukları görüşleri savunur ve kitleleri bu yolda ikna etmeye çalışırlar. İşte bu, DKD'lerin iktidar mücadelesinin dolaylı araçları olduğunun belirtilerinden biridir.

DKD'leri herhangi bir siyasi örgütün görüşlerinin savunulduğu ve iktidara gelmeyi hedefleyen kuruluşlar değildir. Adından da anlaşılacağı gibi, bu dernekler içinde tek bir siyasi görüş değil, demokratik anlamda birden fazla siyasi görüş olabilir. Bu görüşler üyeler arasında gene demokratik olarak her zaman tartışmaya açıktır. Ancak, hangi görüşteki üyelerin sayısı çoğunlukta ise, demokratik oylama yoluyla derneğin genel siyasetini o görüşteki üyelerin belirleyeceği doğaldır.

DKD'lerinin çalışmaları sadece bu saydıklarımızla sınırlı değildir. DKD'lerinde aynı zamanda düzenli olarak, kültürel, eğitsel ve sportif faaliyetler de yürütülür. Bu faaliyetler içinde tiyatro, koro, seminer çalışmaları; saz, fotoğrafçılık, okuma-yazma kursları; tercüme servisi; futbol, voleybol, basketbol vs. takımlarından derneğin gücüne göre hepsi veya bazıları bulunur. Bu tür çalışmalar, bireylerin kişisel gelişmelerine yardımcı olur, onlara öz varlıkları na ve kültürel değerlerine sahip çıkma konusunda önderlik eder. Bu çalışmaların ürünleri, der-

ne-in düzenlediği eğlence toplantıları ve gecelerde kitlelere sergilenir. Tabii ki sergilenen bu ürünler bunları izleyen halkın öz kültürün - den kaynaklanmakta ve onların isteklerine cevap vermektedir. Yoksa bu tür gecelerin amacı; "bu toplantılarda yenilenden, içilenden, dinlenecek müziğe kadar herşeyin sıkı bir devrimcilik ele-[illegible] geçirilmesine hiçbir şekilde gerek yok-[illegible]," (Mart yazısı, sh. 3) diyerek bizi eleştiren bu arkadaşların savunduğu gibi, kitleye mal olmamış yoz burjuva kültür değerlerinden kaynaklanan sözüm ona "müzik yapıtları" sergilemek, bu nun eşliğinde de içki içip kendini kaybetmek ve içindeki birikimi (mevcut düzenden hoşnutsuzluk ve saklı kalan sınıf kinini) böylesine bir il - [illegible] boşaltmak değildir. Üstelik bu "faşist işkence altında ölenlerin, her gün halkın direncine yönelik kurşunlara en ön saflarda hedef olan yurtseverlerin..." önverileriyle taban taba na zıt bir eğlence anlayışıdır.

Kişi saatlerini verdiği böyle bir gecede hem eğlenebilmeli, hem de bir şeyler kazanmalıdır. Böyle bir gecenin ardından, kişinin kafasında [illegible] ceye ilişkin düşünecek hiçbir şey yoksa, bu gerçekten ilkel bir boşalmadır. Kişiye hiçbir şey kazandırmamıştır. Ve [illegible] potansiyeli geceyi [illegible] edilmiş dem [illegible].

İşte bize "... [illegible] birbirine [illegible] terbiyenin ardın[illegible]nıp, alkollü içk[illegible] kalkışmak anla[illegible] ...yoksa bu top[illegible] kamplarındaki moral [illegible] tadır!!!" (Mart yazısı, [illegible]

diye soran arkada[illegible] bir şey daha var. Bizim [illegible] tersine kafamızın çok açık [illegible] halkımızın mücadelesine yaraşır bir tavırla bu uğurda ölenlerin anısını yaşatıcı eylemler yapmak gerektiğidir. Yoksa onlar orada [illegible] burada göbek atmak değil.

Bizim savunup yaşattığımız [illegible] halkımızın öz kültüründe var olan ilerici, devrimci nitelikler dir. Bunların geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapmaktır. Biz kendimizi bundan soyutlayamayız. Ancak arkadaşların kültür anlayışı, halkımızın kültür anlayışıyla çelişmekte ve aramızdaki çelişki de buradan kaynaklanmaktadır. Ayrıca şunu sormak istiyoruz: Kendileri "silahlı devrimci kamplarındaki moral gecelerine" katılmış ya da böyle geceler mi düzenlemişler de bizim gecelerimizi bunlarla kıyaslıyabiliyorlar. Bu tür suçlamaların kökeni hayal dünyasının ürünü değildir de nedir?

Derneğimiz yukarda ortaya koymaya çalıştığımız görüşleri hayata geçirmeye çalışan gerçek bir kitle örgütüdür. Arkadaşların iddia ettiği gibi " herhangi bir örgütün Aachen şubesi" de - ğildir. Pratikte bunu kanıtlamaktadır. Kanıtlayacaktır da!

"...derneğimiz, bir siyasal partinin gençlik örgütü gibi, hatta bu siyasal partinin Aachen şubesi gibi acaip bir eylem politikası izlemektedir..."(Mart yazısı, sh. 2)

ve bu politikanın izlenmesi işi,

"...1972 gelişmelerinden bu yana dernekte her zaman bir siyasal örgüte angaje olmuş üyeler..." (Kasım yazısı, sh. 1) tarafından sürdürülmektedir.

Yukarda toparladığımız bu görüşe göre, arkadaşlar ATÖF'ün izlediği DKD siyasetini yanlış bulmaktadır. ATÖF üyesi olmanın verdiği sorumlulukla bu siyaseti uygulamaya çalışan bizleri il le de bir parti üyesi gibi göstermeye çalışmaları, kendilerinin ard niyetlerinden kaynaklanmaktadır. Bunun ötesinde, arkadaşların bir siyasal örgütten ne anladıkları da ortadadır.

Arkadaşlara göre bu örgütler hiyerarşik yapıda, kişileri ezen, öğüten örgütlerdir."Bu[illegible]" olmayı böyle [illegible] arkadaşların örgütler konusunda hiçbir pratikleri olmamasına rağmen görüş belirtmeleri, Don Kişot'un hayali şatolara [illegible] Arkadaşların bu ukalalığını biz sadece devrimcilere yapılan bir [illegible] olarak değerlendiriyoruz. Çünkü bize göre [illegible] demokrat örgütlerin örgütlenme tarzı [illegible] varsaydığı gibi olmamak gerekir. Bu örgütlenme tarzı olsa olsa faşistlerin, sosyal faşistlerin örgütlenme tarzıdır. İnsanların özgürleşeceği, yeteneklerini özgürce [illegible] düzen için uğraş veren [illegible]; hiyerarşik, kişilerin özgürleşmesini engelliyen örgütler olabileceği oldukça mantıksız bir anlayıştır.

Arkadaşlar uygulanmaya çalışılan ATÖF'ün DKD siyasetini, bir siyasal örgütün siyaseti ile karıştırmaktadırlar. Fakat "demokratik gurup" tan arkadaşlarımız biraz geriye dönüp baksalar, bizzat delege olarak katıldıkları ATÖF Genel Kurullarında ATÖF siyasetini savunan arkadaşların, DKD'lerle siyasi partileri birbirine karıştıran diğer bazı örgütlere karşı nasıl tavır aldıklarını hatırlayacaklardır. Ama arkadaşlarımız i - çin önemli olan, bir DKD'nin siyasi çizgisi değil, bu siyaseti uygulayan kişilerin niteliği - dir. Bu siyaset doğru bile olsa, eğer uygulayan kişi herhangi bir siyasi örgütün görüşlerine sempati duyuyorsa, işte o zaman en büyük"günah" işlenmiş olmaktadır.

Oysa önemli olan, siyaseti kimin uyguladığı değil, siyasetin doğru olup olmadığı ve doğru o larak uygulanıp uygulanmadığıdır. Ancak arkadaş lar bu önemli noktayı bilinçli olarak gözardı et me durumundadırlar.

DEMOKRATİK KİTLE DERNEKLERİNDE DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK İLKESİNİN UYGULANMASI

Arkadaşlarımız bu konudaki görüşlerini 19 Şubat 1979 da aşağıdaki şekliyle belirtmişler ve bu görüşün kabul edilmesi isteminde bulunmuşlardır:

"...eğer eğilmez-bükülmez (altını biz çizdik) demokratik merkeziyetçilik ilkesi her konuda ATÖD'ün boynuna asılmak isteniyorsa..., bu

ilkenin kitlesel öğrenci örgütlerinde uygulanmasının doğruluk derecesi yeniden tartışılmalıdır."

Altını çizerek göstermek istediğimiz gibi, bu arkadaşlar demokratik merkeziyetçiliğin ne olduğunu bilmemekte; onu böyle eğilmez-bükülmez, kaskatı bir ilke olarak görmekte ve göstermeye çalışmaktadırlar. Oysa bizim demokratik merkeziyetçilikten anladığımız şudur: DKD'de yönetim kurulları demokratik bir tarzda, çoğunluğun iradesiyle seçilir. Seçilen yönetim kurullarının yönetimde bulundukları süre içinde yapacakları çalışmalar ile ilgili bağlayıcı kararlar yine aynı şekilde çoğunluğun iradesiyle alınır. Böylesi kitle örgütlerinde birliği sağlamak, çoğunluğun aldığı kararların [illegible] tüm üyeleri dernek dışı teşkilatlara karşı [illegible] siyasetinin savunması temelinde [illegible] olasıdır. Ancak [illegible] gerçeği demokratik merkeziyetçiliğe kar[illegible]. [illegible] demokratik merkeziyetçiliğin [illegible] pratik içinde çal[illegible] arkadaşları [illegible] anti-fa[illegible] mücadeleyi her şeyden bağım[illegible], [illegible] ve salt konu [illegible] yürütme[illegible] yana [illegible], [illegible] rak [illegible] merke[illegible] böyle bir [illegible].

[illegible] demokratik, [illegible] anti-fa[illegible] mücadele [illegible]. [illegible] arkadaşların kendileri [illegible] tavı da hatırlatmak isteriz. [illegible] Şubat tarihli yazılarında:

"Bugünden [illegible] yok, [illegible], en uyanık bir şekilde aktif olar[illegible] yönetimine katılmalı, [illegible] eleştirilerini mutlaka, inat[illegible], bıkm[illegible] le getirmelidir." diyen arkadaşlarımızın, 24 kasım tarihli yazılarında;

"Bizim görüşlerimiz bu çizgi ile uyuşmuyor ve bu dernekte kalarak bu çizgiye hizmet etmiş olmak istemiyoruz," diyerek dernekten ayrılmaları, onların ne derece tutarlı anti-faşist, anti-emperyalist olduklarının bir göstergesidir. Örneğin; dernekte bugün etkin olan bizler bu duruma gelebilmek için, daha bir yıl öncesine kadar bizlerden sayıca üstün olan ve son genel kurulda istifalarını veren bu arkadaşlara karşı yıllarca mücadele verdik. Ve sayısal azlığımız nedeni ile görüşlerimizin kabul edilmediği dönemlerde arkadaşların bugün yaptığı gibi dernekten ayrılmayı düşünmedik. Çünkü böyle bir davranışın anti-faşist, anti-emperyalist birliğe hizmet etmediğinin bilincindeydik.

Bir çatı örgütü ile bu örgüte bağlı dernekler arasındaki ilişkilerde de yukardaki ilkeler geçerlidir. Kaldı ki arkadaşlarında çok iyi bildiği gibi ATÖF, eylemlerinde elden geldiğince bölgelerin özelliklerinin dikkate alınarak esnek davranılmasından yanadır. (Arkadaşlar zamanında ATÖF merkezi bildirilerinin Aachen somutuna göre nasıl değiştirilip dağıtıldığını inkar edemezler.)

Böyle bir taktik uygulanması doğaldır ve gerek derneklerin, gerekse çatı örgütünün çıkarları doğrultusundadır. Çünkü örgüte bağlı derneklerin güçlü olması, özünde çatı örgütünün de güçlü olmasını doğurur. Ve derneklerin güçlü olması, onlara kendi bölgelerinin özelliklerine, kitlelerinin durumuna göre insiyatif kullanma hakkı verilmesiyle, yani onlara esnek davranmakla mümkündür. Ancak bu, temel ilkelerden taviz vermek anlamına gelmez. Örneğin, kitlenin geri olduğu bir yerde; esnek davranmak adına, kitleye şirin görünmek uğruna, gerici bir siyaset izlenemez. Amaç, kitlenin o andaki geri siyasi seviyesine inmek değil, kitlenin siyasi seviyesini yükseltmektir.

DERNEĞİMİZİN DİĞER DERNEK VE KURULUŞLARLA İLİŞKİLERİNE GELİNCE:

İçinde yurtseverlerin devrimci [illegible]rin örgütlendiği TÖD-Aachen halkımızın ve diğer dünya halklarının bağımsızlık ve devrim mücadelelerinin safında yer tutar ve eylemleriyle bunun propagandasını yapar. Bize, "bir öğrenci örgütü Arnavutluk halkını destekleyebilir mi?" diye soran arkadaşlar şunu bilmelidirler ki, TÖD-Aachen nasıl dünya halklarının bağımsızlık ve devrim mücadelelerini destekliyorsa, Arnavutluk halkını da destekleyebilir. Kaldı ki biz yalnızca Arnavutluk halkını değil, şimdiye [illegible] İran, Filistin, İspanya, Afganistan halklarını da destekler nitelikte eylemler yaptık.

Şili'de akibetlerinin meçhul olduğu bildirilen onbinlerce insan için imza toplayan Güney Amerikalı öğrencilere imzalarımızla, Arjantinde Futbol[illegible]-İşkenceye Hayır kampanyasını sürdüren yine bu arkadaşlara gücümüz oranında yardımcı olduk. Yabancılar Derneği (Verein für ausländische Mitbürger), ile iyi ilişkiler kurduk, Yabancılar Bayramlarına katıldık. Ancak tüm bunlara rağmen, arkadaşların yalnızca Arnavutluk eylemi için soru yöneltmeleri hangi akla hizmettir, düşünmelidirler... Aranvutluk'la dayanışma gecesi yapıldığında dernek yönetim kurulunda bulunan bu arkadaşların, bu eyleme katılmadan bu tür sorular yöneltmeleri de madalyonun öteki yüzüdür.

Arkadaşlarımız işi nerede ise 'dernekte anti-faşist, anti-emperyalist mücadele yapılır mı?' demeye kadar vardıracaklardır!

"Yanlış kitle derneği anlayışının bir sonucu olarak ATÖD'ün çeşitli kuruluşlarla olan ilişkileri de aynı bağnaz düşüncenin ışığında özenle engellenmeye çalışılmıştır," diyen arkadaşlar Yönetim Kurulumuzdan bir arkadaşımızın Yabancılar Derneği genişletilmiş Yönetim Kurulu'na, kendilerinin karşı olmalarına karşın seçilmesi ile şaşkına dönmüşlerdir. İçlerinden bir tanesinin, bu şaşkınlığın verdiği öfke ile arkadaşımızı tecrit etmeye çalışan konuşması, kendisinin rezil olmasından başka bir sonuca varmamıştır. Bugün derneğimiz Yabancılar Derneği gibi bir dizi kuruluşla sıkı ilişkiler içindedir. Bu ilişkileri bozmaya arkadaşların gücü yetmeyecektir.

Derneğimizle eylem birliği yapan örgütler sö zümona "kitle derneği olmaktan uzak, belli bir devrim stratejisi olan örgütler niteliğindedir" (Kasım yazısı, sh.3) Ama ne kadar ilginçtir ki bu dernekler aynı ülkeden öğrencilerin tümünü kendi çatısı altında toparlamıştır. Örneğin, Af ganlı ve İranlı öğrencilerin derneklerinin duru mu böyledir.

Arkadaşlar Yunanlılarla böyle iyi ilişkiler içinde olmamamızı 19 Şubat tarihli yazılarında kınıyorlar. Arkadaşlara soruyoruz: Yunanlıların dernekleriyle, bizim ilişkide olduğumuz diğer derneklerin nitelik olarak farkı nedir ? Yunanlılar kendi aralarında iki ayrı dernek olarak , siyasi örgütlerden kaynaklanan görüş ayrılıkları temelinde örgütlenmemişler midir ? Bunların ayrılıkları devrim veya karşı-devrim stratejileri temelinde ayrılıklar değil midir ?

19 Şubat yazılarından anlaşılabileceği gibi, arkadaşların DKD anlayışları dünyanın hiçbir yerinde olmayan, bilimsel açıdan gerçekleşme olanağı olmayan bir anlayıştır. Arkadaşlara göre, dernek içinde bir sürü gurup ve siyasi görüş olabilir, ama yönetim kurullarının bunlarla hiçbir ilişkisi olmaması ve bunlardan soyutlanması gerekir. Yönetim kurullarının görevi bu siyasetler arasında hakemlik yapmaktır. Peki derneğin siyaseti ve eylemlerinin niteliği ne olacaktır?

Arkadaşlar için böyle bir sorun geçersizdir, çünkü onlara göre dernek, çeşitli siyasetlerin gelip gidip laf ebeliği yaptığı, ancak eylemlerden soyutlanmış bir kulüp olmak gerekir.

Arkadaşların anlayışı doğa yasalarına taban tabana zıt, bilimsellikten uzak, metafizik, idealist dünya görüşünün ürünüdür. Böyle bir kitle derneği siyaseti ancak sınıfların, bundan kaynaklanan görüş ayrılıklarının varolmadığı bir toplumda gerçekleştirilir. Kitle örgütleri ancak Halil Tunç'un TÜRK-İŞ'in partiler-üstü olduğunu iddia ettiği kadar bağımsız (!) olabilir.

"Bir öğrenci örgütü 'seçimleri boykot edin' diye bildiri dağıtır mı?" sorusunu yönelten arkadaşlar bu soruyla da kendi konumlarını belirliyorlar. Yukarda uzun uzun anlattığımız gibi, bir kitle derneğinin siyaseti ülkedeki genel siyasi durumdan soyutlanamaz. Ve ülkenin politikasını belirleyen iktidar (egemen sınıflar) seçimleri sömürülerini sürdürebilmek için bir araç olarak kullanıyor ve faşizmin maskesi durumuna getiriyorsa, halkın demokratik talepleri doğrultusunda eylemler yürüten bir DKD de elbette bu göstermelik seçimlerin boykot edilmesinden yana tavır takınır, kitlelere bunun propagandasını yapar.

AACHEN'DAKİ TÜM ANTİ-FAŞİST, ANTİ-EMPERYALİST ARKADAŞLAR !

Biraz uzunca tutmak zorunda kaldığımız bu yazımızda tutarsızlıklarını, hatalarını eleştirdiği miz bu kişilerin nasıl anti-faşist, anti-emperyalist mücadele verdiklerini sizler de sosyal pratik içinde gözlemleyeceksiniz. Ancak bir şeyi vurgulamadan geçemeyeceğiz. Kendilerine "demokratik gurup" adını yakıştırarak aramızdan ayrılan bu gurup içinde iflah olmaz unsurlar bulunduğu gibi, iyiniyetli olduğuna inandığımız arkadaşlar da bulunmaktadır. Yabancılar Derneği Yönetim Kurulu seçiminde bu guruptan iki arkadaşın arkadaşımıza oy vermeleri bu iyiniyetin bir ifadesidir.

Olabilir ki bu arkadaşlar savundukları anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleye zararlı bu görüşleri bilinçlice savunmamışlardır. Arkadaşlara bundan böyle savundukları görüşlerde ve bu görüşlere uygun eylemlerinde neye hizmet ettiklerini derinlemesine düşünüp, ona göre davranmalarını, özellikle duygusal davranmamalarını salık veririz.

Biz, bu yazımıza neden olan aramızdaki çelişkiler üzerinde arkadaşlarla yazılı-sözlü tartışmaya her zaman hazırız. Getirdiğimiz eleştirilerde sürekli yapıcı olmaya çalışacağız. Çünkü anti-emperyalist, anti-faşist birliğin ancak kişi ve grupların tartışarak, konuşarak birbirini ikna etmesi yoluyla sağlanabileceği görüşündeyiz. Arkadaşların da bundan böyle bunun bilincinde davranacaklarını umarız.

Bu arkadaşlardan beklediğimiz, yazımızda vurgulamaya çalıştığımız iki dünya görüşünden hangisini seçeceklerine biran önce karar vermeleridir.

Yararlanılan kitaplar:

1- Sanat ve Edebiyat, V.İ. Lenin, Payel yayınları, 2. baskı, Mart 1976.

2- Kültür, Sanat ve Edebiyat Üzerine, Mao Zedung, Aydınlık yayınları, Kasım 1978.

3- Sanatın Gerekliliği, Ernst Fischer, E yayınları, Mayıs 1979.

4- Yanılsama ve Gerçeklik, Christopher Cauldwell, Payel yayınları, Aralık 1974.

5- Birey veToplum, György Lukacs, Günebakan yayınları, 1978.

6- Çağdaş Gerçekçiliğin Anlamı, Payel yayınları, 3. basım, Mart 1979.

7- Kültür, Nihat Behram, Ekim-Birlik yayınları, Nisan 1979.

KÜLTÜR VE SANAT

İçinde bulunduğumuz ortam ve elimizde bulunan şu andaki olanaklarımız kültür ve sanat gibi çok yönlü, alabildiğine geniş olan bu konuda, en ince detaylarına kadar inebilecek, dört başı mamur bir sonucu engellemektedir.

Lenin:

"Bir sorun ancak bütün yönleri, bütün bağlantıları ile ve bütün belirleyici ögeleri saptanıp incelendiği zaman tümüyle anlaşılabilir," diyor.

Bu nedenle bu yazıyı birinci dereceden yayınlamamızın amacı, ilk elde sorunun kavranmasını, anlaşılır olmasını, çözümlemede doğru tahliller yapılmasını sağlamaktır. Bununla birlikte ilerki sayılarımızda kültür ve sanat konusunun detaylarına inilen ve onları kültür ve sanat bütününde inceleyen yazılarda aktarmaya çalışacağız. Konunun anlaşılabilir olması için basitten karmaşığa, geçmişten geleceğe yönelik bir araştırma yapılması gerekmektedir. Bu nedenle kavramların teorik açıklaması ile işe başlıyalım.

Devrimci ustaların hemen hemen hepsi belli ifade değişikliği olmasına rağmen kültürün tarifini şu özde toparlıyorlar: "Kültür, mevcut toplum biçiminin sosyo-ekonomik yapısının ideolojik olarak yansımasıdır." Buradan anlaşılacağı üzere, bir toplumun kültürünü tayin edici olan ekonomik temel, üretim ilişkileridir. Bu üretim ilişkilerinin bütünü toplumun iktisadi yapısını oluşturur. Biz buna alt yapı diyoruz. Ürün dediğimiz maddelerin oluşumunu ve bunun tüketimini sağlayan — ki bunlar üretici güçler (insan ve üretim araçları), üretim biçimi ve üretim ilişkileridir —, alt yapıyı oluşturan temel ögeleridir. Bu alt yapı temelinde, hukuki ve siyasi üst yapı yükselir. Siyasi sistem, yani devlet iktidarı, ordu, hukuk ve ona uygun düşen ideoloji (kültür, felsefe, edebiyat, sanat vs.); işte bu da üst yapıdır.

Bunu Marx şöyle özetliyor:

"İnsanlar doğduğu andan itibaren, mevcut olan üretim güçleriyle ve üretim ilişkileriyle karşı karşıya gelirler. Maddi hayattaki üretim biçimleri, genel olarak toplumsal, siyasi, kültürel ve düşünsel hayat süreçlerini belirler.

Bu anlamda; insanların varlığını bilinçleri belirlemez, tam tersine insanların toplumsal varlıkları bilinçlerini belirler."

Yine Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı'da: "Bir insan hakkında bir fikir ileri sürmek istiyorsak, onun kendi düşüncelerinden kendi bilincine göre değil, bizzat maddi hayatta görülen çelişkilerden, toplumsal üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasında var olan çatışmadan" yola çıkarak bunun açıklanması gerektiğini söylüyor.

İnsanın kendini yaratması ve kültür olgusunun gelişimini incelemeye geçmeden sanatın tarifine de kısaca değinelim. "Sanat, toplumun özelliklerini o toplum sürecine ait evrensel bir şekilde sembolleştirme işidir", diye tarif edebiliriz, veya "İnsana duyu organlarına hitap eden yani görülebilir, duyulabilir, hissedilebilir bir şekilde o toplumun özelliklerini kalıcı, somut olarak temsil etme işidir," diyebiliriz. Elbette kültür dediğimiz olguyu belirleyen özelliklerden biridir de diyebiliriz. Sanatın tarifinde G. Thomson bizlere şu satırları aktarıyor:

"Bilim, insanın bilgisel (cognitive) deneylerini örgütleme biçimidir. Sanat ise, insanın duyumsal (effective) deneylerini örgütleme biçimidir. Bilgisel ve duyumsal deyimleri, düşünce ile duyu arasındaki ayırımı belirler. İlkel toplumda ne bilim vardı ne de sanat, yalnızca büyü vardı. Bildiğimiz kadarı ile bilim ve sanatın doğabilmesi için, (basit)meta üretiminin gelişmesi, kafa emeği ile kol emeğinin ayrılması ve toplumun sınıflara bölünmesi gerekmiştir."

Sanat konusunda Ernst Fischer de şöyle diyor:

"Önemli olan Marx'ın gelişmemiş toplumsal bir dönemin zamanla koşullanmış sanatını insanlığın bir anı olarak görmesi bu sanatın, tarihsel anın ötesinde bir etkisi, sürekli bir çekiciliği olabileceğini bu koşullanmada tanımasıdır. Bunu şöyle de ifade edebiliriz; bütün sanat zamanla koşulludur ve ancak tarih içinde belli bir zamanın düşüncelerini, umutlarını yansıttığı ölçüde insanlığı temsil eder. Ama sanat bu sınırlılığı da aşar ve o tarihsel an içinde insanlığın sürekli gelişme yeteneği olan bir anını da yaratır."

Yukarıda anlatılan kültür ve sanatın yaratılması, insanın daha önceden kendini hayvanlardan ayıran özelliklerini kazanarak insanlaşmasına bağlıdır. O halde insanın kendini yaratmasıyla, yani insan diyebileceğimiz ögeleri kazanmasıyla başlayan ve günümüze kadar gelen dönemi şimdi genişleterek aktaralım. Dolayısıyla yukarda salt teorik ifade şeklinde kalan kültür ve sanat kavramlarını da daha sağlam temellere oturtmuş olacağız.

İnsanın kendini tanıması araçlar yolu ile olmuştur. İnsan araçlar yaparak kendini yaratmıştır. Ne insan olamadan araç olur ne de araç olmadan insan. Her ikisi de aynı zamanda ortaya çıkmıştır, ikisi de sıkı sıkıya birbirine bağlıdır. Oldukça gelişmiş bir canlı varlık, doğal nesnelerle çalışarak insan olmuş; nesneler de bu yolda kullanılarak araçlaşmışlardır.

Marx şöyle diyor:

"Emeğin aracı, çalışanın kendisiyle emeğinin konusu arasına koyduğu, böylece çalışmasını

yönettiği bir araç, ya da araçlar bileşemidir."

İnsanın bir takım nesneler üzerinde üstünlük kurmak, ya da bu nesneleri kendi amacına göre kullanmak için, onların mekanik, fiziksel ve kimyasal niteliklerinden yararlanır. İnsanın geçimini sağlamak için gövdesini kullanarak, örneğin meyve toplamasını — burada gövde araç olarak kullanıldığı için — bir yana bırakırsak. [illegible] doğruya denetimi altına [illegible] emeğin k[illegible] değil, emeğin aracıdır. Böylece insan [illegible] bir aracı, [illegible] onu bir [illegible] organlarının [illegible] bir [illegible] araçları yapıp kullanmak, [illegible] bir takım hayvan türlerinde rastlanır [illegible] insanın çalışma eyleminin [illegible] Benjamin Franklin "[illegible]" [illegible] nımlamıştır insanı.

İnsan nesneleri [illegible] bir organı, eli [illegible] yapma [illegible] kendini yaratma gibi bir [illegible]. Kültürün başlıca organı, insanın [illegible] cısı elidir. Bu, insanın [illegible] değildir elbet [illegible] böyle tek yanlı [illegible] Değişik karşılık [illegible] bir nitelik [illegible] ya çıkar. Bir [illegible] sunu geliştirme [illegible] meleri; amaç ile b[illegible] değiştirme olanağı [illegible] hakesin bir görme [illegible] — [illegible] her yana [illegible] — dışı dik durabilme [illegible] mı ile ön ayakların [illegible] mesi, beyinlerin [illegible] denler insanın [illegible] lan koşulların yarat[illegible]. Ama [illegible] na doğrudan doğruya yön [illegible] eli [illegible].

Engels elin işlevi [illegible] söylüyor:

"İnsan eli böylelikle [illegible] yapan organ değil, aynı [illegible] ürünü — dür. Çalışarak, yeni [illegible] kasların, kas bağların ve daha uzun [illegible] kemiklerin, bu işler sonundaki özel gelişmelerini miras alarak ve miras alınan bu ilerlemeleri durdurmaksızın, gitgide karmaşıklaşan yeni işlerde kullanarak, insan eli iyice kusursuzlaşmış Raphael'in resimlerini, Thorwaldsen'in heykellerini, Paganini'nin müziğini yaratmayı başarmıştır."

Elin insan aklını ve insan bilincini özgürlüğe kavuşturduğu da söylenir. Bunu Gordon Childe'den aldığımız bir alıntıyla pekiştirelim:

"Ön ayakları ele dönüştüğü; aynı nesneyi iki gözüyle görüp uzakları yanılmadan ölçebildiği ve çok güçlü bir sinir sistemi ve gelişmiş bir beyin yardımıyla, bu gördüklerine göre el ve kol hareketlerini ayarlayabildiği için araç yapabilmiştir insan. Ama insan doğuştan bir içgüdüyle bilmez bir araç yapıp kullanmasını. Bunu deneylerle deneyip yanılmayla öğrenmek zorundadır."

Araçların kullanılmasıyla, dünyadaki türlerden biriyle geri kalan bütün türler arasında yepyeni bir ilişki [illegible] ortaya çıkmıştır. Çalışma sürecindeki doğal sebep-sonuç ilişkisi bir bakıma tersine dönmüş, öngörülen sonuç "amaç" olarak çalışma sürecinin yaşayışı durumuna gelmiştir. Marx bu konuda çok açık bir örnek veriyor bizlere:

"Emeği insan [illegible] özgü bir biçimde düşünmek zorundayız. Örümcek bir dokumacının [illegible] benzeyen [illegible] yapar. Arı ise [illegible] yaparken gösterdiği [illegible] bir [illegible] tandıracak biçimdedir. Ama [illegible] en beceriksiz mimarı bile [illegible] mimarın hücreyi balmumunda [illegible] sında kurmuş olmasıdır.

Çalışma süreci [illegible] kafasında var olan, bir düşünce [illegible] lan bir şeyin yaratılması [illegible] sinin yaptığı, doğal [illegible] bir [illegible] değişikliği [illegible] aynı zamanda, kendi [illegible] — [illegible] yöne[illegible] reken [illegible]."

[illegible] dünyayı [illegible] durumundan [illegible] çok [illegible] Aslında yüksek [illegible] İnsanın araç-[illegible], [illegible] gibi diğer canlılardan [illegible] ni kazanmasının, araç[illegible] kullanabilmesi ve eşzamanlı [illegible].

İlk insandan, bilim ve sanat [illegible] geçen zamanı ilkel dönem diyebiliriz. Yaşama ve korunma gereksinmesi, insanın var olmasının bu yana tanıdığı özellikleridir. Fakat ilk evrim döneminden, düşünme ve düşünce sonucu yaratma dönemine dek geçen süre hayli uzundur. Bu ilk dönemin yaşama gereksinmesinde, hayvanlık ve korunma gereksinmesinin öncüleriyle yaratma egemendir. Bilim ve sanatın ortaya çıkışına kadar, insanlık yüzyıllar süren bir evrim geçirmiştir.

G.Thomson bilim ve sanatın simgeleri olarak ateş ve umutu gösteriyor:

"İnsan araçları kullanarak ateşi denetimi altına alabilmiş, ateşi denetimi altına alarak ta uygarlık için gerekli olan madenleri işleyebilmişti. Demekki ateş, bilimin, insanın kendisini ve çevresini yöneten nesnel yasaları anlayıp denetlemesinin simgesidir. Umut ise insanı daha derin bir anlayışa ve daha sağlam bir denetime iten uzlaşma bilmeyen öznel bir etken olarak sanatın simgesidir."

İnsanın beyni artık hiçbir şeyi sadece gördüğü gibi düşünmüyordu; çalışma yaşantısı yüzünden doğanın yasalarını da düşünebiliyor, nedensel ilişkileri hesap edebiliyordu. İnsan doğanın yerine geçiyordu. İnsan böylece doğayı her gün biraz daha çok kendi kölesi yaptı. Araçların gittikçe yararlılığı, özel nitelikler kazanması insan eline ve doğanın yasalarına gitikçe

artan başarıyla uyması, insanlaşması sonucu doğada olmayan nesneler yapılmaya başlandı.

Çalışmadaki bu gelişme hayvanlar dünyasınca bilinen birkaç işaretin oldukça ötesinde yeni anlatım ve bildirişme araçları düzeni gerektiriyordu. Hepimizin bildiği gibi hayvanların arasında içgüdüsel olarak tehlikeyi, çiftleşmeyi vb. şeyleri bildiren bir dilleri vardır. İnsanlar [illegible] araçları yaratmadan önce içgüdüsel anlaşma aracı olarak kullandıkları işaretleri artık araçlarla birlikte dil dediğimiz şekle sokmaya başlamışlardır.

İlk olarak dil, bir anlatım aracı olmaktan çok bir bildirişme aracıdır. İnsan yavaş yavaş nesnelerle kendi arasında bir yakınlık kurmuş, bu nesnelerin doğadaki seslerine öykünerek onlara doğadan alınma adlar vermiştir. [illegible] ortaya çıktığında, bir sözcükler, [illegible] alçalan sesler, [illegible] bir [illegible]. İnsan çalışmadan — araçları kullan[illegible] yaşantısı olmadan — dili, olayları ve nes[illegible] bir işaret[illegible] ler düzeni, bir [illegible], [illegible] benzetlenmesi olarak hiç[illegible] geliştirmeyip, yalnızca ilkel bir [illegible], sevinci belirten sesler çıkaracaktı. İşte insan [illegible] bir varlık olduğu için açık, seçik, [illegible] ayrı sözcüklerden oluşan dili yaratabilmiştir.

Tarih önce[illegible] bir [illegible] öbürüne geçerek gittikçe artan [illegible] zenginliğine erişir. Birbiriyle [illegible] küme lerine bir tek ad vermeye ba[illegible] soyutlamalar nitelikleri gereği [illegible] bir ka[illegible], bir ilişkinin [illegible] gösterir. Be[illegible] li bir türdeki bütün [illegible] lerin bir ilk örnek'ten tür[illegible] başka soyutlamalarda [illegible] bulunan ilişkilerde yansır. [illegible] mayan bir [illegible] olarak [illegible]. Aynı türden olan bütün [illegible] var lıklar için bir [illegible] bulunmuştur. Dildeki bu toplanma ve sınıflama (kategorileme) süreci insanın bütün öbür insanlarla [illegible] te yaşadığı dış dünyada daha kolayca bildirişmesini olanağını sağladı ve anlatımı yarattı.

Dilin gelecekte kültür ve sanatın doğumuna önemli bir faktör teşkil ettiğini vurguladıktan sonra yine sanatın oluşumunu sağlayan başka bir özellikten söz edelim. Büyü: İnsanın büyüyü yaratması olayını Fischer şöyle anlatıyor:

"Doğal nesnelerden dış dünyayı etkileyip değiştirilebilecek araçlar yapılması gibi heyecan verici bir buluş, durmadan deneyler yapan ve düşünmesini öğrenen ilk insanın kafasında yeni bir düşünceyi doğuracaktı: Büyülü araçlarla olmayacak şeylerin de başarılabileceği, doğanın emek çabası olmadan "büyülenebileceği" düşüncesini. Benzerliğin ve benzetlemenin büyük etkisi altında kalan ilkel insan, birbirine benzeyen şeyler özdeş olduğuna göre, bir şeyin benzerini yapma yoluyla doğa üzerinde sınırsız bir üstünlük kurabileceği sonucuna vardı. Nesneleri kavrayıp denetleme; işaretler, imgeler, sözcükler yoluyla toplumsal eylemler, olaylar başlatma gücünü elde edince dildeki büyü gücünün sınırsız olduğu sanısına kapıldı. Ortada olmayıpta sadece beyinde olan düşünceleri öngören iradenin gücüyle büyülenerek bu gücün ister istemez"isteme" çok geniş, sınırsız olanaklar sağlayacağı sonucunu çıkardı. Araç yapma büyüsü, sonunda büyüye sonsuz olanaklar yükleme çabasına dönüştü."

İlkel insanın doğayı çok basit bir biçimde tanıması, kavraması ve o küçük bilgi dağarcığı ile yorumlaması doğaldır ki büyücülüğün gelişmesine hizmet etmiştir. Örneğin, ilk insanların ava çıkmadan önce çılgın toplu dans, topluluğun güven duygusunu gerçekten arttırıyordu. Yüze sürülen savaş boyaları, atılan savaş çığlıkları savaşçıyı gerçekten daha kararlı yapıyor, düşmanı ürkütebiliyordu. Mağaralarda yapılan hayvan resimleri avcıya gerçekten bir güven, avına karşı bir üstünlük duygusu veriyordu. Daha sonra ortaya çıkan dinsel törenler katı kurallarıyla topluluğun her üyesine toplumsal yaşantı aşılamaya, bireyi topluluğun bir parçası yapmaya yardım ediyordu. Tehlikeli, aşılmaz, ürkütücü doğa karşısında güçsüz yaratık insan, gelişmesinde büyüden büyük destek görüyordu.

Başlangıçta büyü olarak çıkan bu önemli olgu insanlığın gelişimi süreci içinde zamanla dine, bilime va sanata dönüştü.

Şu ana kadar insanın oluşumunu ve gelecekte kültür ve sanatı yaratan temel özellikleri aktarmaya çalıştık. Özetlersek: İnsanı insan yapan, araçları yaratmasını; ve el dediğimiz organın araçlar yapılmasında önemli bir yer almasını: insanlar arasında, haberleşme, anlaşma ve birliği sağlayan dilin ortaya çıkışını; üretim araçlarının gelişimi sonunda insan fikrinde büyü olgusunun yaratılmasını anlatmaya çalıştık. Bundan sonra ele alacağımız konu; sınıflı toplumun ortaya çıkışından bugüne kadar kültür ve sanatın işlevi olacaktır.

SINIFLI TOPLUMDA KÜLTÜR VE SANAT

Yukarıda belirttiğimiz gibi ilkel toplumda özelliklerinin yetersizliğine rağmen, bildiğimiz kadarı ile ne kültür, ne sanat ne de bilim vardı. Zaten bunların var olabilmesi için; basit meta üretimine geçilmesi, kafa emeği ile kol emeğinin ayrılması ve en önemlisi toplumun sınıflara bölünmesi gerekmektedir.

Hepimizin bildiği gibi insanlık sınıfların ortaya çıkışından bu yana köleci toplum, feodal toplum, kapitalist toplum, sosyalist toplum aşamalarından.geçmiş ve hatta sosyalist inşa döneminde bulunan bir dizi ülke tekrar burjuvazinin yönetime geçmesiyle yine kapitalist öze sahip bir toplum yapısına dönüşmüştür. Tüm toplum yapılarında şekilsel ve işleyiş farklılıkları olmasına rağmen hepsinde ortak olan nokta; kesin çizgilerle ayrılmış iki sınıfın var olmasıdır. (Sosyalizmin inşa döneminde burjuvazinin yalnız ideolojisi vardır.)

Mao bu konuda şöyle diyor:

"Dünyada hiçbir zaman bir nedene ya da bir davaya dayanmayan bir sevgi ya da nefret olamaz. Bu, her sanat ürününün, belli bir sınıfın duygu ve düşüncelerini dile getirdiğinin, ya da kısaca her sanat eserinin bir siyaseti

yansıttığının ifadesidir. Bugün dünyada her kültür, her sanat ve edebiyat belli bir sınıfa aittir. Ve belli bir siyasi çizginin hizmetindedir. Aslında sanat için sanat, ya da siyasetten kopuk bağımsız sanat diye bir şey yoktur. Proleter sanat ve edebiyat proleter davanın bir parçasıdır. Lenin'in dediği gibi tüm devrimci makinanın dişlisi ve çarkıdır. Sanat ve edebiyat siyasete tabidir, ama bunla birlikte onun da siyaset üzerinde derin etkisi vardır."

İşte kültür sorununa bu iki sınıf arasında var olan uzlaşmaz çelişkiler açısından bakacağız. Toplumların alt yapısındaki; üretim ilişkileri, üretici güçler vs. de var olan çelişkiler üst yapıda da aynı şekilde yansımakta ve sınıfların kendi özelliklerini işleyen ve gösteren kültürlerine neden olmaktadır. O halde kültürü sınıflar-üstü bir olgu gibi görmek idealist bir tutum olur. Kültür mutlaka ve kesin bir şekilde, bir sınıfın sınıf karakterini temsil eder. Örneğin, köleci toplumda köle sahipleri ile kölelerin; alt yapıda olduğu gibi, kültür konusunda da taban tabana zıt iki ayrı kültüre sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Sınıfların kendi amaçları için kültürü araç olarak kullanmaları köleci toplumda pek görülmez. Bu durumun özellikle feodal toplumdan kapitalist topluma geçme döneminde başladığını söyleyebiliriz. Örneğin, Fransa'da burjuva devriminde (1789), tüm edebiyat devrimin propagandasına yönelmiş ve burjuvazi köylülüğü bu konuda etkilemiştir.

Aynı şekilde; feodal beylerin, rahiplerin ve prenslerin(kralların) oluşturduğu kültüre karşın, serflerin, küçük zanaatkârların ve topraksız köylülerin oluşturduğu kültür de feodal sistemin kültür özelliğini belirler. Kapitalist toplumda ise burjuvalar ve proleterler birbirinin zıttı iki sınıf olmasına rağmen bu sınıfın kültürünü oluştururlar.

Toplumlar basitten karmaşığa bir dizilim içindedirler. Bu her yönü ile kendini göstermektedir. Dolayısıyla kültür olgusu da o derece karmaşık, girift bir hal almaktadır. Asıl incelenmesi gereken temelde birbirinin zıttı sınıfların kültürleri olmalarıdır. Kapitalist toplumda bir dizi sınıf olmasına rağmen — örneğin büyük burjuvazi, orta burjuvazi, küçük burjuvazi, proleterya ve tali olmasına rağmen köylülük — bu sınıfların tümü birbirinden farklı olmasına rağmen ya eskiyi temsil edenin yanında, ya da yeninin yanında yer almaktadırlar. Bu nedenle asıl önemli olan eskiyi muhafaza eden temel sınıf ile yeniyi yaratma arzusunda olan sınıfın kültürünü incelemek olmalıdır.

Köleci toplumda köle sahiplerinin ideolojisi yemek, içmek, zevk ve sefa içinde bir hayat yaşamak biçimde gelişmiştir. Kendileri için kölelerine yaptırdıkları eserler günümüze kadar canlılığını korumuş ve dayanmıştır. Köleci toplumda yapılan eserler köle sahipleri için ama kölelerin eserleri biçimindedir. Mısır'daki pramitlerin içinde yatanlar firavunlar bunu yapanlar ise binlerce köledir. Kölelerin kültürel gelişimi, yaşantıları icabı oldukça geri ve hatta yok denecek kadar basittir. Yaşantılarının esası bir kaç saat uykunun dışında sürekli çalışma ve yaşam gereksinmesi için bir kaç dilim ekmektir. Hayattan duyabilecekleri zevk, yaşamdan duyulan bitkinliğin yanında çok değersiz kalmaktadır. Dolayısıyla köleci toplumda sadece köle sahiplerinin kültürü vardı desek şekilsel de olsa pek yanılmış olmayız. Köleci toplumun yaratılarını sanat konusunu ele alırken daha geniş işleyeceğiz.

Köleci toplum sonrası feodal toplumda da kültürel gelişim, saray kültürü ile şehirliler(burger) ve köylülerin kültürleri biçiminde idi. Prensler, derebeyler kendi sefahatlarını, şiddete dayalı baskılarından yararlanarak kurmuşlar ve kiliseyle birleşerek kitleler üzerinde kültür konusunda hakimiyetlerini sağlamışlardır. Bir toplumda kültürün dinin etkisinde kalması ve ataerkil dediğimiz, erkeğin toplum içinde hakimiyetini esas alan toplum biçimini daha da katılaştırması tipik özelliğidir. Özellikle Avrupa'da feodalizmin hakim olduğu dönemlerde din sınıflar arası çelişkiyi tali kılmak için, daha doğrusu çelişkinin gelişimini engellemek için; geniş halk yığınlarına uyuşturucu, mistik kuralları, kanunları empoze etmiştir.

Avrupa'da hıristiyanlığın gelişmesi rahipler sınıfı dediğimiz ve derebeylerin yanında yer alan bir sınıf oluşturmuş, hatta bunlar engizisyon mahkemeleri denen ve halkı tanrıya karşı mahkeme eden kurumlar geliştirmiştir. Feodallerin mallarını korumayı ve üretimde elde edilecek ürün artığını günahların affı için kiliselere bağışlamayı ön gören kurallar çıkartılmıştır.

Feodallerin ideolojisini belirleyen ve geliştiren din; icatlar ve keşifler, Reform ve Rönesans dediğimiz dönem sonrası değişerek başka şekiller almıştır ve kapitalizm döneminde de eskisiyle aynı olmamakla beraber işlerliğini korumuştur.

Kapitalist toplumda kültürün gelişimini Türkiye'de kültür sorununa geçmeden ele alacağız. Sosyalist kültürü de proleter kültürle beraber inceleyeceğiz. Bu nedenle burada bunlara değinmiyoruz.

Bir toplumun varlığını kanıtlamada ya da o toplumun özelliklerini incelemek istediğimizde alt yapıda yapılacak olan bir tahlil bunu çözümlemektedir. Hakim sınıflar alt yapıda kendi menfaatlerine uygun bir işlerlik sağlıyabilmek için üst yapıda da hakim olmak zorundadırlar. Buna üst yapı organlarından devlet iktidarı, onu koruyacak ordu, hukuk ve ona uygun düşen ideoloji ile sağlar. İdeolojisi, kültürün temel taşıdır. Toplumdaki üretim ilişkilerini yönlendiren sınıf (hakim sınıf) aynı zamanda o toplumun kültüründe de hakimdir. O halde bir toplumda iki sınıf ve bu sınıfların iki kültürü olmasına rağmen alt yapıda olduğu gibi, üst yapıda da(kültür konusunda) hakim olan sınıf kendi kültürünü hakim kılmakta ve o toplumun kültürüne damgasını vurmaktadır. (Hakim sınıf kültürünü milli kültür konusunda genişleteceğiz.)

Bir toplum, bir başka yeni bir toplum biçimine dönüştüğünde; yeni toplumu yaratan sınıflar süreç içinde eskiyecek olan bu yeni toplumda ay

nı zamanda ileride yeniyi temsil edecek sınıfla rı da yaratırlar.

Örneğin, feodalizmi Avrupa'da yok eden; eskiyi temsil eden feodalleri deviren burjuvazi, kapitalizmi inşa ederken proletaryayı da yaratmış ve yeni toplumu yaratacak sınıfı bu yeni toplumun içinde geliştirmiştir.

Zaten alt-yapıya hakim olan sınıflar, alt-yapıdaki bu uzlaşmaz çelişkiyi, ancak üst yapıdaki hakimiyeti ile bastırabilmektedir. Bu nedenle üst yapıyı da en az alt-yapı kadar geliştirmek ve güçlendirmek zorundadır.

Ezilenlerin kültürü, bugün halk diye nitelediğimiz çeşitli sınıflardan oluşan ezilenlere miras olarak kalmıştır. Sınıf olarak ortaya çıkmasından günümüze kadar ezilenlerin kültürleri yeni toplumun yaratılmasında itici güçlerden biridir. Bu, ezilenlerin kültürünün haklı, doğru ve mücadeleci yönlerine halk kavramı içindeki sınıfların sahip çıkması ile olmuştur.

Ezilenlerin kültürü, halkın uzun tarihi geçmişinin, günün yaşam koşullarıyla birleşmesinden doğar. Bir başka deyimle, halkın geçmiş tarihlerdeki yaşam koşulları, tarihi, siyasi, ekonomik koşulların da etkisiyle ve sınıf mücadeleleri ile birleşerek halka özgü özlemleri, davranış ve düşünceleri oluşturur. Bu ortak özlem ve davranış biçimlerinin sanat, müzik, edebiyat , folklor, tiyatro, resim, vb. alanlarda yerleşmesine yol açarak; siyasi, ekonomik, coğrafi ve sınıfsal niteliklerin etkilerini içinde taşıyan özel bir kültür biçiminin oluşmasına neden olur. Yukarıda sıralı özellikler toplumun nitel değişimine bağlı olarak kendi iç özelliklerini korumasına rağmen, özde de değişir. Yaşanılan çağın özellikleriyle ve sınıf mücadelesiyle birleşerek kendini sürekli yeniler. Değişen toplumun yeni ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde; eskiyle yeninin birarada bulunmasına ve eskinin yeniye uymasına aracılık eder.

Hakim sınıflar da bir toplum yapısından yeni başka bir toplum yapısına geçmelerine rağmen , üst yapıda kendilerinin yaşaması ve hatta gelişmesi için gerekli olan eskiye ait kurumları muhafaza ederler. Yeni toplum yapısına ve kendi sınıfsal çıkarlarına göre uyarlayıp tekrar piyasaya sürerler. Devlet, hukuk, din, vb. kurumlar bunların tipik örnekleridir. Yukarıda sıraladığımız bu üç kurum hakim sınıfların varlıklarını korumada ve sömürü sistemlerinin devam ettirilmesinde en gerekli olan mekanizmalardır. Hakim sınıf kültürü de yukarıda sıralanan kurumların yaşamasına ve güçlenmesine hizmet eden bir araçtır.

Hakim sınıfların üst-yapıyı geliştirmek zorunda olmalarını Marx 'Ekonomi-Politiğin Eleştirisine Katkı'nın önsözünde şu sözlerle ispatlıyor :

"Bir toplumun maddesel üretim güçleri, gelişmelerinin belli dönemlerinde varolan üretim ilişkileriyle, ya da aynı şeyi türel bir deyişle söylersek, daha önce içinde çalıştıkları mülkiyet ilişkileri ile çatışır. Bu ilişkiler üretim güçlerinin gelişme biçimleri olmaktan çıkıp, o gelişmenin engelleri olur. Bunun üzerine toplumsal devrim dönemi gelmiş demektir."

Bu konunun açıklık kazanması için Engels'in Joseph Bloch'a yazdığı bir mektuptan alıntı ile devam edelim:

"Maddeci tarih görüşüne göre, gerçek hayatın üremesi ve üretmesi, en sonunda, tarihi belirleyen etkendir. Ne Marx, ne de ben bundan fazlasını ileri sürmedik. Biri çıkıp da tek belirleyici etkenin ekonomik etken olduğunu söylerse, bizim düşüncelerimize anlamsız, soyut, saçma bir nitelik vermiş olur. Ekonomik durum temel etkendir, ama üst-yapının bütün etkenleri — sınıf çatışmasının siyasal biçimleri ve bunların sonuçları, bir savaşı kazandıktan sonra egemen sınıfların benimsedikleri anayasa, yasa biçimleri ve bunun da ötesinde, bütün bu gerçek çatışmalara katılan insanların kafalarında bu çatışmaların yansıması, siyasal, türel ve düşünsel kuramlar, hem ilkel, hem de gelişip kalıplaşmış biçimleriyle dinsel görüşler — bütün bu etkenler de tarihsel çatışmaların akışlarını etkiler ve onların biçimlerini belirlemekte çoğu zaman önemli rol oynar."

Başka bir mektubunda da Engels şöyle diyor:

"Siyasal, türel, düşünsel, dinsel, yazınsal, sanatsal gelişmeler, vb. hep ekonomik gelişme temeline dayanır. Ama, ayrıca, hepsi birbirini olduğu gibi ekonomik temeli de etkiler. Ekonomik durum, kendi dışındaki herşey edilgen olup, tek başına etkin olan bir ilk neden değildir. Ekonomik gerekliliğin temelinde, en sonunda her zaman belirleyici etken olan karşılıklı bir eylem vardır."

Ekonomik yapı toplumun varlığını belirleyen temel ögedir ve bunun yanısıra tüm üst-yapı kurumları da (kültür de dahil) toplumun maddi varlığının gelişimini ve alt-yapının işleyişini etkileyen, belli bazı özel şartlarda belirleyen bir kurumdur.

Bu bölümü şöyle özetleyebiliriz: Konunun ilk başında, kültürün tarifinde belirttiğimiz gibi, üst-yapı kurumlarından biri olan kültür, hangi toplum yapısında olursa olsun, o toplumun şartları ve özellikleri içinde hakim sınıfların ekonomik varlıklarının gelişimini destekleyen ve etkileyen bir araçtır.

Bu konunun üzerinde daha fazla durmayacağız. Gelecek sayımızda kültür sorununu Türkiye açısından inceleyeceğiz.

YARARLANILAN KİTAPLAR LİSTESİNİ SH.16'DA BULACAKSINIZ

ANAMIN MEKTUBU

Gözlerim, diyorsun anam,
Görmez oldu ağlamaktan,
Kalbim duracakmış sanırım
Her çalınışında kapının,
Yataklara düşürdün beni
Evlat hasretinden
Vefasız oğlan.

Kocaman birer yiğit
Sen giderkenki bebeler,
Öldüler gittiler çoktan
O zamanki dedeler,
Ak düştü saçlarına genç Osman'ın.

Hüseyin Murat vardı
Hani,
At bakıcıydı Zeytinburnu'nda,
Onunla birlikte vurdular
Komşu Ramazan'ı ...

Açlığa isyanda vuruldum, dedi
Ölmeden biraz önce,
Çocuklarım zulüme boyun eğmesinler,
Devrimin çanlı yolunda
Yumruk bağlarıyla
En önde yürüsünler ..

Kızıl bir gül koysunlar
Mezarımın başına,
Devrim kavgasında kahpece vurdular
Yazsınlar mezar taşıma.

Bir tören düzenlensin
Tüm mahalleliyle faşizme karşı,
Kızıl bayrağa sarsınlar tabutumu,
En önde yürüsün
Cenaze töreninde karım.
İstemem tek damla gözyaşı !

Şaban Ağa'da toplandı
Genç, ihtiyar tüm mahalleli,
Yürüyüş başlarken
Havaya kalktı herkesin eli.
Bir türkü doğdu
Ön saflarında yürüyüş kolunun:

Bir ölürsek bin doğarız,
Ekmek kavgası kavgamız,
Boşuna zulüm, işkence
Sürecek haklı kavgamız.

Korksun zulüm, korksun faşizm,
Korkutamaz bizi ölüm,
İktidarı dilim dilim
Alacak haklı kavgamız.

Topkapı'da buluşalım, dediler,
Bakırköy'den gelen binlerle;
Yürüyüş başladı
Ellerde kızıl güllerle.

En önde yürüdü Fadime karı,
Birer kızıl bayrakla katıldılar
Yürüyüş koluna
Ramazan'ın çocukları ...

Binleri buldu sayımız,
Korteje yollarda katılan yüzlerle,
Henüz gelmiştik
Topkapı surlarının dibine,
Yürüdükçe devleşen binlerle.

Ölüm kusmaya başladı
Faşist ellerde otomatik silahlar,
Üç fidan daha düştü ön saflarda
Zulmün üstüne yürüyen binlerden.

Tek bir yürek,
Tek bir yumruk oldu yürüyen binler !
Bir türkü haykırdık hep bir ağızdan,
Yerleri, gökleri titreten :

Tükenmeyiz üçer, beşer,
Devrimdir bu sürer gider,
Ölenlerin hesabını,
Soracağız teker teker.

Yıkılacak kanlı düzen,
Ezilecek halkı ezen,
Hesabını soracağız
Teker teker faşistlerden.

Birinin yedi,
Öbürünün iki çocuğu var.
Ölenlerden biri henüz bekâr,
Ama geride toplam onaltı çocuklu,
İkisi kız altı kardeşi var dediler !.

Biri hemen öldü düşenlerden;
İkisi,
Türküleşen sloganları
Bizimle birlikte söylediler.
Biri
Onüç yıllık deri işçisi,
Biri Sivas'ın bir köyünden;
Genç olanı
Antep'ten yeni geldi dediler.

Bayraklarını verdiler
En önde yürüyen iki genç,
Ama
Üç yiğide iki bayrak yeter mi ki ?
Dediler.
Sonra
Eli koynunda,
Seksenlik bir ihtiyar belirdi
Yanıbaşında kalleşçe öldürülenlerin.

Buruşuk bir bayrak çıkardı
Koynunun derinliklerinden yavaş yavaş,
Rengi kızıl
Üzerinde orak-çekiç işlemeli ..

Yoldaşlar !
Dedi ihtiyar,
Analar, Bacılar, Gardaşlar !
Yiğitleri bayrağa sarmadan
Mutlaka duymanız gereken
Önemli bir öyküm var;
Yıl 1921'in başıydı henüz,
Bugün gibi hatırlarım ..
Yeni bir dünya kuruldu, dediler,

İnsanın insana zulmetmesine düşman.
Oradan başladı
Tarihten sömürüyü silmeye insan.

Kurtuluştan sonra
Orada olacak bizim de yerimiz,
İktidara gelecek
Amele ve rençberlerimiz !
Özgür bir yurt üstünde büyüyecek
Bizden sonra doğanlar,
Kula kulluktan [illegible]
İnsanı emelimiz..

Bir haber yayıldı dalga dalga
Kuzey rüzgârlarının eşliğinde;
Bir yiğit gelecek dediler
Elinde özgürlüğün feneri,
Kafasında
Marx'ın kurtuluş ilkeleri.
Bir yiğit ki,
Lenin'in elini tutmuş elleri,
Birlikte savaşmış
Cephede Stalin'le.
Onun önderliğinde kurtulacak
Mazlum Türkiye halkının
Amele ve rençberleri !..

Ağır yaralı [illegible]
O günlerde cepheden,
Sömürücü Türkiye'nin
[illegible] rüzgârları [illegible].
[illegible]
Kızıl bayraklar dalgalanıyordu [illegible]
Sosyalizm [illegible]
Hür bir yarın kuzey komşumuzdan.

Gençliğimiz o zaman..
İpeği ben kendim aldım.
[illegible] ellerimle [illegible].
Gördüğünüz bu bayrağı
O günden bugüne
Kalbimin üstünde taşıdım.

Yutkundu hafiften özgürlük aşığı,
Gençleşmişti birden seksenlik ihtiyar.
Tarihi yaşıyordu sanki yeniden,
Canlanmaya başladı kafasında
Birer birer hatıralar...

Dört nala geçiyordu ordular
Akşehir üstünden, Afyon'a doğru;
Ellerinde derme çatma silahlar,
Kadınlar kağnıların ardında
Sırtlarında kızamıklı çocuklar...

Akdeniz'i gösterdi Kocatepe'den
Mustafa Kemal
Ya ölüm, ya istiklal dediler
Anadolu'dan milyonlar...

Ve birden
Üç özgürlük kurbanına iliști gözleri
Yerde yatan
Uyandı tarihsel uykusundan
Özgürlük aşığı,
Yıllardır içinde biriken nefretiyle
Haykırdı ihtiyar :

Geç öğrendik !.
Özgürlüğe düşman olduklarını.
Geç öğrendik !
Vatan sattıklarını ardından gittiklerimizin
[illegible]
Özgürlük savaşçılarına tuzak kuranların
Kahraman kumandanların...
Geç öğrendik [illegible] ettiklerini.
Geç öğrendik beklenenler olmadıklarını
Karadeniz'de boğulanların...

[illegible] yıllar [illegible],
[illegible]
Karkara yıllar [illegible].
[illegible]

[illegible], dedik.
[illegible] gösterdiler.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]...
[illegible]
[illegible] Fatma'nın [illegible].
[illegible] :
İnsan kasabı [illegible]
[illegible]
[illegible] sonra [illegible]
[illegible] verdiler.

[illegible] cephede [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sonra, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] ve sefaletin [illegible].
[illegible]
[illegible]
[illegible] kurbanlarının [illegible].

[illegible] içerken [illegible]
[illegible]'de kimi yiğitler,
Kimileri
Emperyalist çıkarlar uğruna
Özgürlük savaşçılarının kurşunlarıyla
Kore'de düştüler..

Yeniden soygunu, işkenceyi yaşadık.
Yeniden gördük
Parça parça satıldığını vatanın.
Geldiğini gördük yeniden
Savaşta kovduklarımızın,
Kan emen kumandanların davetiyle..

Uyandık;
Sınıfsız, sömürüsüz millet yarattık, dilenlerin
Günde bin kere vatana ihanetiyle..

Özgür bir vatan
Ve sınıfsız toplum masalı okudular
Yıllar yılı, çocuklarımızın kulaklarına.

ANAMIN MEKTUBU

Gözlerim, diyorsun anam,
Görmez oldu ağlamaktan,
Kalbim duracakmış sanırım
Her çalınışında kapının,
Yataklara düşürdün beni
Evlat hasretinden
Vefasız oğlan.

Kocaman birer yiğit
Sen giderkenki bebeler,
Öldüler gittiler çoktan
O zamanki dedeler,
Ak düştü saçlarına genç Osman'ın.

Hüseyin Murat vardı
Hani,
At bakıcıydı Zeytinburnu'nda,
Onunla birlikte vurdular
Komşu Ramazan'ı ...

Açlığa isyanda vuruldum, dedi
Ölmeden biraz önce,
Çocuklarım zulüme boyun eğmesinler,
Devrimin kanlı yolunda
Şimdik bağlarıyla
En önde yürüsünler ..

Kızıl bir gül koysunlar
Mezarımın başına,
Devrim kavgasında kahpece vurdular
Yazsınlar mezar taşıma.

Bir tören düzenlensin
Tüm mahalleliyle faşizme karşı,
Kızıl bayrağa sarsınlar tabutumu,
En önde yürüsün
Cenazem töreninde karım.
İstemem tek damla gözyaşı !

Şaban Ağa'da toplandı
Genç, ihtiyar tüm mahalleli,
Yürüyüş başlarken
Havaya kalktı herkesin eli.
Bir türkü doğdu
Ön saflarında yürüyüş kolunun:

Bir ölürsek bin doğarız,
Emek kavgası kavgamız,
Boyuna zulüm, işkence
Sürecek haklı kavgamız.

Korksun zulüm, korksun faşizm,
Korkutamaz bizi ölüm,
İktidarı dilim dilim
Alacak haklı kavgamız.

Topkapı'da buluşalım, dediler,
Bakırköy'den gelen binlerle;
Yürüyüş başladı
Ellerde kızıl güllerle.

En önde yürüdü Fadime karı,
Birer kızıl bayrakla katıldılar
Yürüyüş koluna
Ramazan'ın çocukları ...

Binleri buldu sayımız,
Korteje yollarda katılan yüzlerle,
Henüz gelmiştik
Topkapı surlarının dibine,
Yürüdükçe devleşen binlerle.

Ölüm kusmaya başladı
Faşist ellerde otomatik silahlar,
Üç fidan daha düştü ön saflarda
Zulmün üstüne yürüyen binlerden.

Tek bir yürek,
Tek bir yumruk oldu yürüyen binler !
Bir türkü haykırdık hep bir ağızdan,
Yerleri, gökleri titreten :

Tükenmeyiz üçer, beşer,
Devrimdir bu sürer gider,
Ölenlerin hesabını,
Soracağız teker teker.

Yıkılacak kanlı düzen,
Ezilecek halkı ezen,
Hesabını soracağız
Teker teker faşistlerden.

Birinin yedi,
Öbürünün iki çocuğu var.
Ölenlerden biri henüz bekâr,
Ama geride toplam onaltı çocuklu,
İkisi kız altı kardeşi var dediler !.

Biri hemen öldü düşenlerden;
İkisi,
Türküleşen sloganları
Bizimle birlikte söylediler.
Biri
Onüç yıllık deri işçisi,
Biri Sivas'ın bir köyünden;
Genç olanı
Antep'ten yeni geldi dediler.

Bayraklarını verdiler
En önde yürüyen iki genç,
Ama
Üç yiğide iki bayrak yeter mi ki ?
Dediler.
Sonra
Eli koynunda,
Seksenlik bir ihtiyar belirdi
Yanıbaşında kalleşçe öldürülenlerin.

Buruşuk bir bayrak çıkardı
Koynunun derinliklerinden yavaş yavaş,
Rengi kızıl
Üzerinde orak-çekiç işlemeli ..

Yoldaşlar !
Dedi ihtiyar,
Analar, Bacılar, Gardaşlar !
Yiğitleri bayrağa sarmadan
Mutlaka duymanız gereken
Önemli bir öyküm var;
Yıl 1921'in başıydı henüz,
Bugün gibi hatırlarım ..
Yeni bir dünya kuruldu, dediler,

İnsanın insana zulmetmesine düşman,
Oradan başladı
Tarihten sömürüyü silmeye insan.

Kurtuluştan sonra
Orada olacak bizim de yerimiz,
İktidara gelecek
Amele ve rençberlerimiz !
Özgür bir yurt üstünde büyüyecek
Bizden sonra doğanlar,
Kula kulluktan [illegible]
İnsanı emelimiz ..

Bir haber yayıldı dalga dalga
Kuzey rüzgârlarının eşliğinde;
Bir yiğit gelecek dediler
Elinde özgürlüğün feneri,
Kafasında
Marx'ın kurtuluş ilkeleri.
Bir yiğit ki,
Lenin'in elini tutmuş elleri.
Birlikte savaşmış
Cephede Stalin'le.
Onun önderliğinde kurtulacak
Benim Türkiye halkımın
Amele ve rençberleri !..

Ağır yaralı dönmüştük
O günlerde cepheden,
[illegible] Türkiye'nin.
Umut rüzgârları esiyordu.
[illegible]
Kızıl bayraklar dalgalanıyordu gönüllerde
Sosyalizm tutkusu yayılmıştı
Dört bir yana kuzey komşumuzdan.

Gençliktir o zaman..
İpeği ben kendim aldım,
Orak-çekici elleriyle [illegible]
Gördüğünüz bu bayrağı
O günden bugüne
Kalbimin üstünde taşıdım.

Yutkundu hafifçe özgürlük aşığı,
Gençleşmişti birden seksenlik ihtiyar.
Tarihi yaşıyordu sanki yeniden,
Canlanmaya başladı kafasında
Birer birer hatıralar ...

Dört nala geçiyordu ordular
Akşehir üstünden, Afyon'a doğru;
Ellerinde derme çatma silahlar,
Kadınlar kağnıların ardında
Sırtlarında kızamıklı çocuklar ...

Akdeniz'i gösterdi Kocatepe'den
Mustafa Kemal
Ya ölüm, ya istiklal dediler
Anadolu'dan milyonlar ...

Ve birden
Üç özgürlük kurbanına ilişti gözleri
Yerde yatan
Uyandı tarihsel uykusundan
Özgürlük aşığı,
Yıllardır içinde biriken nefretiyle
Haykırdı ihtiyar :

Geç öğrendik !.
Özgürlüğe düşman olduklarını.
Geç öğrendik !
Vatan sattıklarını ardından gittiklerimizin
[illegible]
Özgürlük savaşçılarına tuzak kurduklarını
Kahraman kumandanlarını...
Geç öğrendik [illegible]
Geç öğrendik beklenenler olmadıklarını
Karadeniz'de boğulduklarını ...

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible], dedim.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Fatma'nın [illegible]
[illegible] :
İnsan kasabı [illegible]
[illegible]
[illegible] sonra [illegible]
[illegible]

[illegible] cepheye, [illegible]
[illegible]
Siperlerde ölmeden [illegible]
[illegible], arpasını [illegible]
[illegible] sonra, [illegible]
[illegible]
Yüreklerinde [illegible]
[illegible]

Kalanlar da oldu benim gibi
[illegible] ve sefaletin [illegible]
Bir [illegible] daha [illegible]
[illegible]
[illegible] kurbanlarının [illegible]

[illegible] kanı içerken [illegible]
[illegible]'de kimi yiğitler,
Kimileri
Emperyalist çıkarlar uğruna
Özgürlük savaşçılarının kurşunlarıyla
Kore'de düştüler ..

Yeniden soygunu, işkenceyi yaşadık.
Yeniden gördük
Parça parça satıldığını vatanın.
Geldiğini gördük yeniden
Savaşta kovduklarımızın,
Kan emen kumandanların davetiyle ..

Uyandık;
Sınıfsız, sömürüsüz millet yarattık, dilenlerin
Günde bin kere vatana ihanetiyle ..

Özgür bir vatan
Ve sınıfsız toplum masalı okudular
Yıllar yılı, çocuklarımızın kulaklarına.

Gerçekleri dinledi çocuklarımız,
Gözlerine siperlerde bit düşen
Kahraman savaşçılardan.
Yeniden öğrendiler
Savaş artıklarından yakın tarihi,
Dersim'i, Kore'yi,
Kardeş kavgasından ölmeden dönenlerden;
Yeni bir savaş başlattı çocuklarımız ...

Savaş savaş,
Karış karış taradılar vatanı.
Köy köy, tarla tarla,
Sınıf sınıf,
Yeniden yazdılar tarihi
Marxizm'in ölçekleriyle.

Yeni bir kuşak yetişti gerçeğe susamış,
Yeni bir kuşak ki,
Devrime kendini adamış !!

Gençler büyüdüler yaşamın gerçeklerinde,
Her biri birer yılmaz savaşçı,
Gençler ki
Gerçeği bulmada,
En az gerçekler kadar inatçı.

Reddettiler bütün bencil çıkarları,
Grevde, işgalde, isyanda kavradılar
Kurtuluşun sırrını,
Gök gözlü destan kahramanlarına
Devrimin yolunu dökülen kanlarıyla öğrettiler.

Ne işkence yıldırdı gözlerini,
Ne zindan, ne ölüm
Nurhak'ta, Kızıldere'de,
Munzur'un eteklerinde;
Her düşen önderin ardından
Hırsından binlerce kere öldü zulüm ..

Gençler yetiştiler, kavganın göbeğinden;
Herbiri birer yılmaz savaşçı,
Gençler ki
Gerçekleri anlatmakta
En az gerçekler kadar inatçı ..
Yetişen gençler ki,
Darağaçlarının dibinde
Devrime bağlılık yemini ettiler,
Önderler ki
Arkalarından gidenlere
İşkence tezgâhlarında
Marxizm'i öğrettiler.
Yiğitler ki,
Faşizme karşı koymada
Birer kızıl bayrak
Ve kavgada
Herbiri birer destanlaşan türküdürler ...

Hele de biri var içlerinde,
Bilge mi bilge,
Yiğit mi yiğit,
Militan mı militan.

Yeniden yazdı devrim tarihini
Türkiye halkının,
Onun dün söylediklerini yaşıyor
Türkiye Devrimi bugün.
Gerek yok adını söylemeye,
Hepiniz tanırsınız
Diyarbakır zindanlarının
İşkence odalarından .....

Odur ilk intikam kurşununu
Halk düşmanına sıkan,
Odur
Halk savaşını bozkırdan başlatan.
O dikti dağlara kızıl gönderi
Odur kumandanı halk ordusunun,
Odur partiyi
Marxizmin ilkeleriyle yeniden kuran.
Onun devrime bağlılığı
Gördüğünüz bu şehitler,
Bu kızıl bayrakların altında yatan
Ve onun tükenmez inancı
Bugün kalplerimizde kıvançla atan.

İşçiler, köylüler, bütün halkım !.
Son birkaç sözüm var,
Şu kızıl bayrakla birlikte
Elli yıldır içimde sakladığım,
En az onun kadar gizlilikle:

KAHROLSUN PATRON-AĞA DEVLETİ !
KAHROLSUN SÖMÜRÜ !
KAHROLSUN ZULÜM !
YAŞASIN HALK SAVAŞI !
YAŞASIN ZULME İSYAN !

Bitirdi sözünü
Özgürlük aşığı, seksenlik ihtiyar.
Kısacık bir süre
Sanki durdu zaman.

Yürüdük ...
Önümüzde kızıl bayraklara sarılı
Dört kızıl militan.
Titredi emperyalizmin uşakları,
Titredi zulüm,
Titredi faşizm, ölüm korkusundan.
Haykırdık hep bir ağızdan,
Haykırdı devleşen dört bin insan :

İsyan ettik işkenceye, zulüme,
Binlerimiz can veririz birine,
Adadık biz kendimizi devrime,
Biz halkiz, korku saldık ölüme ...

OZAN ÖZGÜR

TÜRKİYELİ ÖĞRENCİLER KONFEDERASYONU/ YURTDIŞI

KURULUŞ KONGRESİNE KATILALIM!

İLERİCİ, DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER... ANTİ-FAŞİST, ANTİ-EMPERYALİSTLER...
ÇİLEKEŞ HALKIMIZIN YURTDIŞINDAKİ KOPMAZ PARÇASI FEDAKÂR İŞÇİLER...

1978 Kasım ayında yurtdışındaki Türkiyeli ilerici devrimci öğrenciler olarak, halkımızın yürüttüğü Halk Demokrasisi ve Bağımsızlık Mücadelesine daha güçlü ve örgütlü bir şekilde omuz vermek; Türkiyeli öğrencilerin sorunlarının köklü çözümünün yurdumuzda olduğunun bilincinde olarak mesleki temelde örgütlenen örgütlerimizi [illegible] tirmek için önemli bir adım attık.

Batı Almanya ve Batı Berlin'den ATÖF (Almanya Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu), İngiltere'den BTÖF (Britanya Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu) ve Fransa'dan FTÖB (Fransa Türkiyeli Öğrenciler Birliği) temsilcileri TÖK/YD-Örgütleme Komitesini kurdular.

Örgütleme Komitesi'nin çalışmalarını yürüttüğü dönemde: emperyalist metropollerde işçi sınıfı tekelci burjuvaziye karşı mücadelesini grevlerle, yürüyüşlerle büyük boyutlara ulaştırdı. Emperyalizmin, sosyal emperyalizmin sömürge ve yarı-sömürgelerinde, örneğin İran'da, Nikaragua'da, Zimbabwe'de, Eritre'de halkların mücadelesi emperyalistleri güç durumlara soktu. Türkiye'de de çilekeş halkımız ikiyüzlü vercin maskeli yılanın uygulamalarını yaşadı, MC hükümetlerinin bile cesaret edemedikleri "güleryüzlü sıkıyönetim"i Ecevit hükümetinin nasıl uyguladığını gördü.

Sonra seçim şantekârlığı yine tezgâhlandı, üstü örtülü 3. MC kuruldu. Faşist Demirel bu hükümetin başı oldu. Demirel hükümeti işbaşına geçer geçmez, Ecevit hükümetinin planladığı "İhtisas Mahkemeleri"ni, bizlere hiç de yabancı olmayan "Devlet Güvenlik Mahkemeleri" adıyla, "Olağanüstü Haller Yasası"nı da "[illegible] Haller Yasası" adıyla yeniden piyasaya sürdü. Tüm bu tedbirler, Komprador Patron ve Toprak Ağalarının sömürü düzenlerini sürdürebilmek için halkımız üzerinde [illegible] tırmak istedikleri azgın faşist terördür. Ancak halkımız, durdurulamayacak olan haklı mücadelesini — içinde önemli eksiklikler ve hatalar taşısa da — kanı, [illegible] pahasına yılmadan sürdürmekte, egemen sınıflara korkulu rüyalar yaşatmaktadır, yaşatmaya da devam edecektir.

Böyle bir dönemde TÖK/YD-ÖK da bir yılı aşkın zamandır yoğun [illegible] yürüttü.

Bugün artık TÖK/YD'yi oluşturacak örgütlerimiz, çatı örgütümüzün kurulmasının önünde hiçbir engelin kalmadığı görüşündedir. Örgütlü mücadelemizi daha güçlü, daha azimli ve daha fedakârca sürdürebilmek için 3/4/5/6 Ocak 1980 günlerinde Frankfurt'ta TÖK/YD Kurucu Genel Kurulunu yapacağız. Kurucu Genel Kurul'da TÖK/YD Program ve Tüzük'ü tesbit edilecek, bu tesbitler ışığında bağlayıcı kararlar alınacaktır. Yönetim organlarının seçiminden sonra, bugün hala devrimcilik adına sosyal faşist görüşleri yayanların, sosyal emperyalizmi sosyalizm olarak gösterenlerin teşhirini amaçlayan; tüm anti-faşist, anti-emperyalistlerin görüşlerini belirtebilecekleri eğitici bir tartışma yapılacaktır. Ayrıca derneklerimizin kültür ve sanat konusunda yaptıkları çalışmaların ürünlerini sergileyen bir halk gecesi düzenlenmiştir.

* TÖK/YD'nin kurulması, Demokratik Halk Devrimi mücadelesine güç katacaktır;
* TÖK/YD'nin kurulması, faşizme, emperyalizme ve dünya gericiliğine vurulan bir darbe olacak;
* TÖK/YD'nin kurulması, akademik, demokratik haklarımızı gasbetmek isteyen "burjuva demokrasileri"ne karşı örgütlü mücadelenin sembolü olacaktır.

İLERİCİ, DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER; GERÇEK ANTİ-FAŞİSTLER, ANTİ-EMPERYALİSTLER Sizlere sesleniyoruz: TÖK/YD Genel Kurulu'na katılın, ona destek olun, gücüne güç katın, içinde aktif olarak mücadele verin!

Çilekeş halkımızın kopmaz parçası fedakâr işçiler!
İlerici-devrimci öğrencilerin kuracağı bu öğrenci örgütünü destekleyin, Genel Kurula katılın; çünkü sizlerden öğreneceğimiz çok şeyler olduğunun bilincindeyiz!

Haydi TÖK/YD Genel Kuruluna!!!
Haydi devrimci görevleri yerine getirmek için örgütlü bir çalışmaya!!!

V.i.S.d.P: İ. Akaltun, Kaiser Wilhelmstr. 252, 41 Duisburg 11, W.Germany

BİRLİK'İ OKU, OKUT, ELEŞTİR! YAZI GÖNDER!

BİRLİK

TÖK-YD-ÖK

Üye federasyonlar:
ATÖF, BTÖF, FTÖB

Yazışma adresi: KAISER WILHELM STRASSE 252
41 DUISBURG 11

Hesap numarası: İ. AKALTUN, DRESDNER BANK
ZWEİGSTELLE: DUISBURG-HAMBORN
KONTO NR: 8264126400
BANKLEITZAHL: 350 800 70

FİATI: 1 DM, 2 Fr, 30 p, 8 Sch